

WijkerGouwtje

Zomer 2025

Alruin
Tuinderspost

- pagina 4
- pagina 9

De stippelmot
Kunstroute 30 juni 2025

- pagina 12
- pagina 17

Joke vraagt zicht af
Juffer of libel

- pagina 21
- pagina 24

Correspondentie:

Tuinpark Wijkergouw
Wijkergouw 30, 1023 NX Amsterdam
Telefoon: 020-4904567
E-mail: tuinparkwijkergouw@gmail.com
Website: www.wijkergouw.nl
facebook.com/tuinparkwijkergouw
Bankrekening: NL 72 RABO 0188678018 t.n.v.
Wijkergouw
Vermeld bij alle correspondentie ook uw
tuinnummer!

Spreekuur Bestuur

Het bestuur is van 1 april tot en met 1 oktober
elke 2e zaterdag van de maand van 11.00 uur
tot 12.00 uur aanwezig in de bestuurskamer
in de boerderij. Voor informatie, vragen en
opmerkingen kunt u ook mailen naar
tuinparkwijkergouw@gmail.com

Heeft u bouwtechnische vragen?

Iedere eerste zaterdag van de maand tijdens
het tuinseizoen zit de Bouwcommissie van
11.00 uur tot 13.00 uur voor u klaar in het
Houten Huis, naast Samen Sterk.

Heeft u vragen aan de Tuincommissie?

Er is op vrijwel elke zaterdagochtend
tijdens de werkbeurten van 09.00 uur tot
12.30 uur iemand van de Tuincommissie
aanwezig op de paden of in Samen Sterk.
U kunt uw vraag ook altijd stellen aan de
coördinator van de tuinbeurt of mailen naar
tuincommissiewijkergouw@gmail.com.

Colofon

Redactie: Thea Adriaansen en Joke van Pel.
Vormgeving: Robert Oomen.
Vaste medewerkers: Klaas Breunissen, Yvon
Driehuis, Michael Kerkhof, Adri Müller, Moniek
van der Kroef en Lune Renardel de Lavalette.
Beheer Website: Cindy Wever en Michel
Walraven, e-mail: Webredactiewijkergouw@gmail.com.
Sluitingsdatum voor het inleveren
van kopij voor het volgende nummer is 15
september 2025. Digitaal aan te leveren per
e-mail naar wijkergouw@tj@gmail.com, of per
post aan Redactie Wijkergouw, Wijkergouw
30, 1023 NX Amsterdam.
Oplage: 300 ex.

Wijkergouw is niet ontvangen?

Meld dit in ieder geval aan het bestuur: Zorg
dat MijnTuin op de site van de Bond voor
Volkstuinders goed is ingevuld. Het is niet
mogelijk een nummer na te sturen. Wel staat
het Wijkergouw op onze website www.wijkergouw.nl/archief. In het seizoen kunt u op
zaterdagochtend een Wijkergouw ophalen
in de Boerderij, zolang de voorraad strekt.

Voorpagina: Irene en kleindochter van tuin 96

Inhoud

Alruin	4
Donker	7
De Buitenwereld	8
Tuinderspost	9
Tuinders spreken...	10
Film en gesprek over tuinparken in museum het Schip	11
De Stippelmot	12
Iepen(ziekte) op Wijkergouw	13
Ken je KBVtjes	14
de Koninginnenpage.	15
Egels en droogte	15
De kunstroute 30 juni 2025	17
De natuurwaarden van volkstuinparken	19
Haal meer vlinders naar je tuin	20
Joke vraagt zich af	21
Thea's WWWetjes	22
Het Zandkasteel van historie tot nu.	24
Juffer of Libel?	24
Van het bestuur	25
Vogels verstaan	29
Het Bos	30

Enquête

Graag wil de redactie weten wat Wijkergouwers van het blad
vinden. Mis je er iets in? Vind je dat aan bepaalde onderwerpen
te weinig of juist te veel aandacht wordt besteed? Kortom:
hoe graag lees je het Wijkergouw. Binnenkort sturen we je
hier per mail een korte enquête over. We hopen dat we er veel
reacties op krijgen.

Van de redactie

Voorjaar 2025. Het op een na droogste voorjaar sinds
1906. Alleen 2020 was nog iets droger. Niet alleen gebrek
aan regen, maar ook verdamping door de (vaak felle)
zonneshijn zorgt voor verdroging. "Elke 30 seconden
verdampt in het IJsselmeer een olympisch zwembad
aan water en het waterpeil zakt dagelijks 3 mm", zo
lees ik bij Rijkswaterstaat. Dit alles ten gevolge van
klimaatverandering.

Ik zie beelden voor me van het krimpende Aralmeer in
Centraal-Azië, ooit het op drie na grootste zoetwatermeer
ter wereld. Dit meer ontstond 10 tot 20 duizend jaar
geleden en besloeg begin 20e eeuw zo'n 450 bij 290 km,
met een diepte van 69 meter. In 50 jaar tijd is de omvang
met 60% afgenomen en liggen er scheepswrakken
in de ontstane woestijn. De voornaamste oorzaak
van de uitdroging van het Aralmeer is irrigatie, maar
ook verdamping speelt een grote rol. Het resultaat is
hetzelfde. Het uitdrogen van het Aralmeer had extremere
weersomstandigheden tot gevolg. Het geldt als een van de
grootste milieurampen ter wereld.

Terug naar ons Nederlandse klimaat. Verleden jaar voorjaar
werd het water met bakken tegelijk over ons uitgestort
en was tuinieren onbegonnen werk. Dit voorjaar was
kurkdroog. Dit soort extremen zullen ook bij ons hand
over hand toenemen. We zullen ons ervan bewust moeten
worden dat droogteperiodes vaker voorkomen en water
schaarser wordt. Op onze tuinen kunnen we verschillende
maatregelen nemen om water te besparen. Het beste is
natuurlijk om een regenton te installeren.

Elke dag sproeien is absoluut niet nodig. Geef eens per
week met een gieter of tuinslang flink wat water aan de
voet van de plant, liefst 's morgens vroeg of, als het echt
niet anders kan, als de plant niet in de volle zon staat. De
hele plant sproeien tijdens een zonnige dag heeft geen zin,
het vocht bereikt de grond en daarmee de wortels niet.
Planten zullen in de volle zon gauw slap gaan hangen, maar

Welkom nieuwe tuinders

Op tuin 20 verwelkomen we Karina van Nooijen
en tuin 181 is overgenomen door dochter Nancy
de Winter. Ralph Jasper Broëlmán en Vanessa
Berkhout hebben tuin 137 van moeder Corrie Muys
overgenomen, tuin 170 gaat naar Romkje Bosma
en Paul Brusse, op tuin 193 gaan Erna Offringa en
Bartjan Fit aan de slag en tot slot komen Mark Schaap
en Marieke van der Mast op tuin 185. We wensen
iedereen een fijne tijd op Wijkergouw.

geen nood. Bekijk ze nog eens 's morgens als de zon er nog
niet opstaat. Vaak is het 's nachts voldoende vochtig om de
plant weer helemaal op te krikken. Om uitdroging van de
grond tegen te gaan, is het goed om rondom je planten de
bodem te bedekken. Dat kan je doen met afgemaaid gras
of met haksel uit het bos, beide goedkope en doelmatige
oplossingen.

Genoeg over dit alles. Het Wijkergouw staat weer
boordevol nieuws en leuke en interessante informatie.
Bij voorbeeld over de Alruin, wie kent hem nou niet? Na
het lezen weet je er alles van. Veel vlinders dit keer, een
lezing door Pascal van tuin 2, de nachtvlinderkaravaan
en de stippelmot. Lune laat de hakselaars spreken, en we
kregen veel foto's van tuinders die een al dan niet leuke
ontmoeting op hun tuin hadden.

Last but not least: er komen verkiezingen aan. Stem met een
groen hart! Een groene leefomgeving is van belang voor ons
allemaal.

We wensen iedereen weer veel leesplezier!
Thea Adriaansen

p.s. En als het weer zo droog is: vergeet de vogels niet,
plaats een vogeldrinkbak op een veilige plaats.

Alruin, ook wel Mandraak genoemd of Mandragora officinarum

Tekst: Thea Adriaansen

Met informatie van: Wikipedia.org, Historiek.nl, Appeltern.nl, Botanische tuinen.nl

Foto's: Thea Adriaansen en Pixabay

Speurend in mijn (tuin)boekenkast om inspiratie op te doen voor een artikel, stuitte ik op een boekje dat ik in 2001 gekocht heb. 'Flora in de kunst en de literatuur' van Edward Lucie-Smith staat boordevol afbeeldingen van en teksten over bloemen en planten in de kunst. Ik sloeg het zo maar ergens open en las over de Alruin. Grappig. De Alruin, ook Mandraak genoemd, of Mandragora officinarum heb ik na jarenlang zoeken, juist een paar weken geleden gekocht bij Kwekerij de Hessenhof in Ede. Geweldige, biologische kwekerij, waar liefde voor planten en natuur bovenaan het lijstje staan.

17e-eeuwse afbeelding Mandragora

Volksgehoof en Harry Potter

Doordat de wortel van de alruin veel vertakkingen heeft, vertoont die met een beetje fantasie vaak gelijkenis met een menselijk lichaam. Door deze gelijkenis geloofde men in de middeleeuwen (volgens de signatuurleer, zie kader) dat de wortel bovennatuurlijke macht had over de menselijke geest en het lichaam en werd als wondermiddel beschouwd. Het zou de vruchtbaarheid kunnen bevorderen en magische krachten bezitten.

Jeanne d'Arc

De signatuurleer is een niet-wetenschappelijke theorie die inhoudt dat uiterlijke kenmerken van (met name) planten die overeenkomsten vertonen met delen van het menselijk lichaam, aanwijzingen geven over de delen van het menselijk lichaam waarvoor deze gebruikt kunnen worden. Deze doctrine stelt dat de overeenkomst met opzet is aangebracht door de Schepper dan wel de natuur. De moderne wetenschap stelt dat het hier gaat om een bijgeloof, en dat eventuele gevallen waarin het klopt op louter toeval berusten: dat wil zeggen dat tegenover elk geval waarin de signatuurleer opgaat, een veelvoud van gevallen is aan te geven waarin ze niet opgaat.

Volgens sommige verhalen kon men alruin alleen bij helder maanlicht veilig uit de aarde trekken, mits een passend gebed en ritueel waren uitgevoerd. Al vroeg was men buitengewoon voorzichtig om alruin uit de grond te trekken. Theophrastus schreef erover dat verzamelaars van deze plant er eerst cirkels omheen trokken en dan de top eraf sneden terwijl ze naar het westen keken. De rest van de wortel werd dan geoogst na het zeggen van speciale formules en het dansen van bepaalde dansen. Later gebruikte men honden voor het oogsten van de wortel, want men geloofde dat de ijzingwekkende schreeuw die daarbij zou klinken een mens het leven kon kosten. Men stopte dan zelf de oren dicht met bijenwas, (volgens andere verhalen werd hard op een trompet geblazen) zodat de dodelijke schreeuw niet te horen was. De plant diende nergens direct aangeraakt te worden: dit zou ook de dood tot gevolg hebben. De hond moest diepzwart zijn, de kleur van het kwade en de dood. Behalve de hond werden dan een stuk vlees, een stuk touw en een zilveren schop meegebracht naar de plant. De grond om de plant werd weggeschept, zodat de wortel bloot kwam te liggen. Dan bond men het touw aan de plant vast, en aan de hond. De hongerige hond werd dan gelokt met het stuk vlees, zodat het

Mandragora of Alruin in bloei

dier aan het touw trok en daardoor de plant uit de aarde haalde. De hond zou dan doodvallen door de schreeuw van de plant, maar de plantentrekker zou in leven blijven door de bijenwas in zijn oren. Tijdens deze speciale gelegenheden zou het 'toverplantje' een bijzonder licht verspreiden. Wie het kruid eenmaal in bezit had moest het thuis schoonwassen in wijn, in zijde wikkelen en vervolgens met zwart fluweel toedekken. Daarna was men nog niet klaar. Het magische kruid wilde hierna ook dagelijks gebaad en gevoed worden. Waarmee vertelt het verhaal niet.

Volgens het volksgehoof groeide de plant alleen op plaatsen waar ooit een galg had gestaan en groeide ze op het lijkvocht, de urine en het zaad van een gehangene. Vandaar dat in Duitsland de plant ook "galgenmannetje" werd genoemd. Het plantje was gewild én tamelijk kostbaar, wat ertoe leidde dat sommige handelaren de boel probeerden te flessen. Ze sneden bijvoorbeeld een mensenviguur uit de wortel van een goedkopere plant, de heggensrank, en lieten deze enkele dagen in water staan om wortelhaartjes te laten groeien. Zo probeerden ze de nep-alruin met winst te verkopen.

De bekende Britse auteur J.K. Rowling liet zich tijdens het schrijven van de Harry Potter-boeken inspireren door het krijsende plantje. In de populaire serie speelt de zogeheten Mandragora-plant namelijk een belangrijke rol. Met behulp van dit plantje kunnen bijvoorbeeld negatieve spreuken ongedaan worden gemaakt. Omdat de planten gevaarlijk hard schreeuwen

dragen verzorgers altijd dikke oorwarmers.

Nachtschadefamilie

Alruin is een overblijvend kruid uit de Nachtschadefamilie. De toevoeging officinarum betekent, dat de plant op de lijst met geneeskrachtige kruiden voorkwam. Tegenwoordig wordt het niet meer als zodanig gebruikt. Alruin wordt soms nog wel gebruikt in de homeopathie en volksgeneeskunde. Ook binnen de moderne hekserij wordt het kruid nog gebruikt, bijvoorbeeld tijdens speciale rituelen.

De mannelijke plant bloeit in maart-april, met groen-witte tot lichtblauwe klok-vormige bloemen. Uit de bloemen ontstaan in het late voorjaar groene bessen, bijna zo groot als een kippenei. De plant sterft eind voorjaar, begin zomer bovengronds af. De ondergrondse wortels overleven de winter en het blad loopt eind maart opnieuw uit. Alruin komt van nature voor in Zuid- en Midden-Europa.

Tenslotte nog een citaat uit Den Nederlandschen Herbarius van Dkt. Blankaart, waar ik al eerder uit citeerde: "Men noemt dit gewas Mannetjen en Wyfjen. Het Manneken siet men meerder dan het Wijfjen: welke men beide hier alleen in de kruid-beminnarshoven vind. Sy bloeijen in het laatste van Lente en in 't begin van de Somer, waarna de vruchten volgen." Ook hij beschrijft de slaapverwekkende kwaliteiten van de wortel en vergelijkt deze met Opium. En nee, het zijn geen tikfouten, zo schreef men in 17e eeuw. Of was er misschien Mandragora in het spel? ■

Mijn tuinboekenkast

Oeroude (medicinale) plant

De Alruin dus. Aan wie ik mijn aankoop ook toon, ik word wat wazig aangekeken...Alruin? Nog nooit van gehoord. Terwijl de plant al bekend was in de oudheid. De Griekse wijsgeer Pythagoras (570 – 495 v.Chr.) beschreef de wortel al als een 'miniaturmensje'. Theophrastus, een Grieks geleerde, schrijver en filosoof, schreef er in de derde eeuw voor Christus over. De Christenen zagen in de wortel een probeersel van de mens door God.

De Alruin bevat giftige en hallucinerende stoffen. De plant werd vroeger als narcoticum en pijnstillers, en deels ook als hallucinogeen middel

gebruikt, onder meer in heksenalf. Plinius de Oudere (23 – 79 na Chr.) refereert aan de geur van de alruin als slaapverwekkend wanneer ze genomen werd voordat een insnede werd toegepast. Claudius Galenus (Grieks/Romeins arts, 129 – 199 na Chr.) noemt de plant terloops in verband met haar macht om gevoel en bewegingen te verlammen. Isidorus van Sevilla (Bisschop en groot geleerde, 560 – 636) zou gezegd hebben: "De wijn in de bast van de wortel wordt gegeven aan hen die een operatie ondergaan zullen opdat ze geen pijn zullen voelen in hun slaap". Ugone da Lucca (Italiaanse arts, 1180 – 1258) ontdekte in de 12e eeuw een stof die, wanneer ingeademd, de patiënten in slaap brengt zodat zij tijdens een operatie geen pijn voelen; het is bekend dat hij hiermee de alruin bedoelde.

Door de hallucinogene effecten speelt de plant een belangrijke rol in magie en hekserij. Alruin wordt daar gezien als een heksenkruid en is een bestanddeel van allerlei heksendrankjes en heksenalf. Er werd grote toverkracht aan toegeschreven. Jeanne d'Arc, die na hevige martelingen in 1431 als ketter op de brandstapel eindigde, werd ook beschuldigd van het bezit van een mandragora, een heksenmisdad.

Adri Müller

Donker

Tekst: Marga van Aalst, tuin 139

Foto's: Nachtvlinderkaravaan app groep

Niet iedereen houdt van donker, maar het duister van de nacht heeft een belangrijke functie: in het donker zijn veel nachtdieren actief. Onder andere de nachtvinders. In de nacht oriënteren ze zich op de maan en sterren om hun weg en hun partners te vinden, en kunstlicht verstoort dit natuurlijke gedrag. Lichtvervuiling (veel licht in de nacht) is een van de grootste bedreigingen voor nachtvinders. Straatlampen en tuinverlichting trekken nachtvinders aan, waardoor ze uitgeput raken, makkelijker ten prooi vallen aan roofdieren of niet meer aan voortplanting toekomen.

De nachtvlinderpopulaties neemt sterk af in gebieden met veel kunstlicht. Dit heeft een domino-effect op het ecosysteem: minder nachtvinders betekent minder voedsel voor vleermuizen en vogels, en minder bestuiving voor bepaalde planten.

Hoe kunnen we op ons park helpen met de lichtvervuiling:

- Gebruik minder verlichting: Schakel onnodige buitenverlichting uit of gebruik bewegingssensoren. Ook lampjes met zonnepaneeltjes kan je uitzetten als je gaat slapen.
- Kies warme kleuren: Rood of oranje licht is minder aantrekkelijk voor nachtvinders dan wit of blauw licht.
- Creëer donkere zones: Laat delen van de tuin of natuurgebieden vrij van kunstlicht.

Nachtvinders: Onmisbare schakels in de natuur

Nachtvinders zijn een fascinerende, maar vaak vergeten groep insecten die een cruciale rol speelt in ons ecosysteem. Ze behoren tot de orde van de Lepidoptera, net als dagvlinders. Wereldwijd zijn er meer dan 160.000 soorten beschreven, waarvan er zo'n 2.500 in Nederland en België voorkomen. Veel meer dus dan de dagvlinders en daarom is hun rol ook essentieel voor bestuiving.

Veel nachtvinders hebben een onopvallend uiterlijk, maar sommige soorten, zoals Groot Avondrood, Pauwoogpijlstaart of de Gamma-uil, vallen op door hun prachtige kleuren en patronen. Hun levenscyclus bestaat uit vier fasen: ei, rups, pop en volwassen vlinder. Elke fase stelt andere eisen aan de

Groot avondrood

omgeving, waardoor een gezonde leefomgeving van groot belang is.

Waardplanten: Onmisbaar voor rupsen

Waardplanten zijn planten waarop vlinders hun eitjes afzetten en waar de rupsen van eten. Rupsen zijn vreselijk kieskeurig: ze eten alleen bepaalde planten. Deze planten zijn essentieel voor de voortplanting en het behoud van de vlindersoort. Zonder deze planten kunnen nachtvinders zich niet voortplanten. Veel nachtvinders zijn gespecialiseerd in één of enkele plantensoorten. Zo is de wilgenhoutrups afhankelijk van wilgen, en de sint-jakobsvlinder van jakobskruid. Het verdwijnen van wilde planten door intensieve landbouw, verstedelijking en strakke tuinen met buitenverlichting maakt het voor nachtvinders moeilijk om te overleven. Belangrijke waardplanten voor nachtvinders zijn o.a.:

- Brandnetel: Voedsel voor onder andere de atalanta en de kleine vos.
- Klimop: Belangrijk voor de klimopvlinder.
- Wilg en berk: Waardplant voor veel pijlstaartvlinders.
- Wilde grassen: Essentieel voor diverse uiltjes.

Tips om waardplanten te behouden

- Laat wilde hoeken in de tuin: Brandnetels, distels en andere 'onkruiden' zijn waardevol.
- Plant inheemse soorten: Kies voor struiken en bloemen die van nature in de regio voorkomen.
- Vermijd pesticiden: Chemische bestrijdingsmiddelen doden rupsen en verstoren het ecosysteem. Dus probeer biologische planten of ruil stekjes.

Rups en Vlinder Windepijlstaart

Nachtvlinderkaravaan

Wijkergouw doet deze zomer voor het derde jaar mee met de nachtvlinderkaravaan. Met behulp van een lichtval trekken we de nachtvinders aan, fotograferen ze in de ochtend, identificeren de verschillende soorten nachtvinders met de app Obsidentify en laten ze weer vliegen. In juli staat de nachtvlinder-val 10 dagen op Wijkergouw en verschillende tuinders hebben de val op hun tuin. Aan het einde van dit jaar wordt de opbrengst voor Amsterdam Noord weer bekend. In 2024 vonden we meer nachtvinders en ook meer soorten dan in 2023, en we hopen dat we dit jaar weer meer nachtvinders tellen. Onze kleine oases aan de rand van de stad kunnen een verschil maken voor de (nacht)vlinders en een voorbeeld zijn voor anderen! ■

De Buitenwereld

Tekst: Klaas Breunissen
Foto: Gemeente Amsterdam

Verkiezingsprogramma's

Volgend jaar maart zijn er verkiezingen voor een nieuwe gemeenteraad. De politieke partijen zijn op dit moment bezig met het opstellen van hun verkiezingsprogramma. De Bond van Volkstuinders Amsterdam stuurde de programmacommissies een brief met suggesties.

Actief tuinieren en genieten van de schoonheid en rust van de tuinparken is goed voor de gezondheid en het welbevinden van alle Amsterdammers, schrijft de Bond. Daarom moet de gemeente de afspraken die ze vier jaar geleden met de tuinparken gemaakt heeft, daadwerkelijk gaan uitvoeren. De Bond stelt de partijen voor de volgende tekst daarover op te nemen in hun verkiezingsprogramma's: 'Actief tuinieren en volkstuinieren zijn belangrijk voor het welbevinden van de Amsterdammers. De gemeente zet zich in om de afspraken zoals in 2021 overeengekomen tussen gemeente en volkstuinparken uit te voeren, met voldoende aandacht, menskracht en financiën. De verantwoordelijkheid voor het onderwerp volkstuinieren wordt toebedeeld aan de wethouder Groen.'

Méér plekken

De vraag naar actief-tuinierplekken is groot en groeit. Op de wachtlijst van de Bond staan meer dan 7000 mensen die graag een volkstuin willen. Bovendien groeit de komende jaren het aantal inwoners van de stad en zal de behoefte aan actief-tuinier-plekken toenemen. Uitbreiding van het

volkstuinareaal in de stad is urgent. Tekstsuggestie van de Bond voor de verkiezingsprogramma's: 'Gezien de verwachte groei van het aantal inwoners van Amsterdam en de reeds bestaande wachtlijsten voor een volkstuinplek, moet het aantal plekken in de stad waar inwoners kunnen (volks)tuinieren, worden uitgebreid.'

Voorvergroenen

De Bond verwacht dat de gemeente bewonersinitiatieven voor het realiseren van actief-tuinierplekken mogelijk maakt en ondersteunt. Bij de bouw van nieuwe stadswijken of bij verdichtingsoperaties in bestaande wijken, moet de gemeente vanaf het begin van de planvorming de aanleg van actief-tuinier-plekken meenemen. Net zoals sportvoorzieningen en scholen worden meegenomen in de planning. Dat groen moet ook zo snel mogelijk worden aangelegd, en niet pas het sluitstuk zijn van de woningbouw waarbij het risico bestaat dat er op het groen wordt beknipt om financiële en andere redenen. Voorvergroenen moet de norm worden. Dus, politieke partijen, schrijf dat op in jullie programma: 'De gemeente ondersteunt bewonersinitiatieven voor de realisatie van actief-tuinierplekken in de stad. In verstedelijkingsplannen wordt de realisatie van actief-tuinierplekken vanaf het begin van de planning meegenomen. Deze actief-tuinierplekken worden in de uitvoering van het verstedelijkingsplan zo vroeg mogelijk gerealiseerd (voorvergroenen).'

Afrekenbare norm

Alle mooie woorden en voornemens over volkstuinen en actief tuinieren zijn mooi, maar als er niet een heldere en afrekenbare norm is voor hoeveel volkstuinareaal er moet zijn, dan dreigt het gevaar dat het actieve groen het verliest. De Bond pleit daarom voor opname van de volgende tekst in de verkiezingsprogramma's: 'De gemeente voert een heldere en afrekenbare norm in voor het actief-tuinieren(volkstuin)areaal in de stad dat per inwoners beschikbaar moet zijn. De norm voor actief tuinieren (volkstuinen) bedraagt 5 m2 per inwoner.'

In het najaar worden de verkiezingsprogramma's definitief vastgesteld. Ik roep iedereen op, die lid is van een partij, zich in te spannen dat in het programma van zijn/haar partij goede passages over volkstuinen worden opgenomen. ■

Tuinderspost

Adri Muller, tuin 149, stond oog in oog met een egel op het tuinpad.

Joke van Pel, tuin 128, stuurde een foto met de opmerking: Zo kun je ook tuinieren, op je buik je vijver ontdoen van algen ten behoeve van de kikkers en salamanders op tuin 125.

Via de tuincommissie ontvingen we een foto van Alie de Boer van tuin 227. Waarschijnlijk een ringslang, maar door de schrik vergeten goed te kijken.

Nieko Nierop, tuin 228, signaleerde pril geluk in de sloot.

Thea Adriaansen, tuin 45, zag het konijn langskomen.

Ook dit jaar liep de avondvierdaagse van de afd. Waterland weer over ons park. Op 15 mei liepen er zo'n 40 kinderen van het Schapenlaantje, langs de boerderij naar de hoofdingang en sloegen daar linksaf de Wijkergouw op.

Ella de Rijke van tuin 43, stuurde o.a. foto's van een prachtige zonsondergang en de oogst van een wildplukdag en verder informatie over goede apps die ze gebruikt, zoals: ObsIdentify; identificatie van planten, Merlin Bird ID; identificatie van vogels, Shroomify; identificatie van paddenstoelen en Sun Position: inzichtelijk maken van zonlicht in je tuin. ■

Team de Verpozing liet in mei weten:

- Gasten tevreden, komen graag terug
- Ook veel aspirant leden voor in tuin
- Huur verhoogd naar 190€
- Nu al tien weken vol geboekt
- Nieuwe veilige geiser (buiten door Hanoy)
- Goed lopende afvoer naar leeggepompte septictank en tegels uit de tuin met hulp uit Gouden Laantje
- Huisje geschilderd en houtrot aangepakt
- Tuin opgehoogd, gras nieuw ingezaaid
- Klaar voor seizoen met afstandsbediening voor de gast voor het elektronische hek (dank Linda)

Tuinders spreken...

Tekst en foto: Lune Renardel de Lavalette

De Hakselaars

Whatsapp: ‘Pijp verstopt, leeggehaald. Als ik de handel langzaam overhaal, komt er zwarte rook uit en slaat de machine af. Beugel op neutraal. Wat doe ik fout?’...

‘Die kap moet open zodat je bij het ronddraaiende mes kan. Daar prut weghalen, dan draait ie weer’. Wijkergouw mag in haar handen knippen met een plek als het Bos waar tuinafval naar toe kan en waar hakselaars takken tot gewild haksel hakselen.

De hakselploeg bestaat uit Sandra van tuin 78 en zoon Lou, André van tuin 223 en zoon Billie, Jerry tuin 18, Oscar van tuin 117, Marco tuin 191 en Koen van tuin 158. Ze werken al een aantal jaren samen en dat gaat soepel.

Gerard

Sandra: “Zo’n elf jaar geleden kwam Gerard naar me toe. Hij coördineerde de toenmalige hakselploeg en vroeg of ik niet mee wilde draaien. Dat zag ik wel zitten. De andere mannen in de hakselploeg hadden in het begin wel wat moeite met een vrouw erbij, dus Gerard ging met mij hakselen. Na een tijdje werd ik gewoon in de ploeg opgenomen. Gerard was zo’n fijne man, vol warmte en humor. Het is lekker werk, verstand op nul en gewoon gaan. Hakselen is ook een prima klus voor sterke vrouwen.”

Doorwerken

Ook André deed eerst gewone tuinbeurten. “Ik viel een keer in omdat er iemand van de hakselploeg ziek was. Daarna vroeg Gerard me of ik niet wilde blijven hakselen.

Ondertussen doe ik dat dus alweer dertien jaar. Sinds kort met mijn zoon Billie. Ik maak alleen het rooster, de rest regelt zich vanzelf. En als er iets is, dan appen we. Aan het begin en eind van het seizoen is het takkenaanbod groot. Dan hakselen we een paar zaterdagen achter elkaar. Voor de rest houden we het goed bij met 1x per 14 dagen. Tuinders leveren hun takken steeds beter aan. Dat maakt ons werk makkelijker.”

Uit het juiste hout

Zijn grootouders hadden een tuin naast de speeltuin. En zijn ouders hadden nr. 18. Jerry is nog net niet op de tuin geboren, maar wel getogen. En nam de tuin van zijn ouders over. “Ik ben gaan hakselen omdat Gerard het vroeg. Hij was een leuke gozer. In die tijd vond ik de hakselbeurten heel relaxed. Voor 9.30 stond de hakselmachine er niet, dus meestal kwamen we ook niet voor die tijd. Nu is het wat meer aanpoten. We moeten veilig werken. Dus dikke, lange, leren handschoenen, een helm met oorbeschermers en een gezichtskap. De takken worden in de machine getrokken, dus je moet niet met je kleren ergens achter blijven hangen. En niet bang zijn voor de machine. Want als je niet uit het juiste hout gesnipperd bent, kun je niet hakselen,” lacht Jerry. ■

Takken naar het bos

- Tijdens openingstijden Bos zaterdag 9 – 12.30 of op woensdag 18.30 – 19.30 uur
- Takken maximaal 10 cm doorsnede
- Zijtakken eraf zagen/knippen
- Geen takken met stekels. Die moeten op de takkenwallen.
- Bij de hakselplek stammetjes met gezaagde kant naar voren (richting hek) aanbieden.
- Veel takken? Reserveer een kar op het Zandkasteel (€5) op zaterdag tussen 10.30 en 12.00 uur. Kar moet de zaterdag daarop geleegd worden. Zorg dat je er bent om de kar te legen.

Film en gesprek over tuinparken in museum het Schip

Tekst: Andrea van Pol, discussieleider en voorzitter.

Foto: Yo de Bo

Afgelopen 18 mei werd in museum Het Schip (Spaarndammerbuurt) een film vertoond over tuinpark Lissabon (Groen Geluk) van Reinder van der Put, met aansluitend een panelgesprek (onder leiding van ondergetekende) over de betekenis van volkstuinparken in Amsterdam, toen, nu en in de toekomst.

In het panel zaten Ruud Grondel (afzwaaiend voorzitter van de AVVN, onze eigen Wijkergouw-tuinder Klaas Breunissen (adviseur van het Bondsbestuur), Esther Rommel (gedeputeerde Provincie Noord-Holland) en Lidy Zeinstra (milieu-educatie Amsterdam).

De film Groen Geluk geeft een mooi beeld over hoe de volkstuinen destijds ontstonden en van moestuinen zich ontwikkelden tot oases van bloemen en planten in een stad die steeds meer werd volgebouwd. Vanuit dat uitgangspunt werd er gediscussieerd met de panelleden. Wat is de toekomst van de tuinparken en vooral hoe zorgen de tuinparken er ook voor dat ze een onmisbaar onderdeel zijn en blijven van het stedelijke gebied?

Hoge biodiversiteit op tuinparken

Biodiversiteit springt er uiteraard bovenuit, de tuinparken zijn mede door al die verschillende tuinders,

een oord waar vele soorten flora en fauna zich goed kunnen nestelen; van ringslangen, ransuilen tot honderden soorten planten, bomen en struiken. Ruud Grondel wees daar meteen op. Klaas benadrukte dat de ecologische kwaliteit van parken in Amsterdam Noord heel hoog is, bleek uit gepubliceerd onderzoek. In tijden van klimaatverandering en verstening zijn zogeheten groene longen essentieel. Lidy Zeinstra voegde er nog aan toe dat door het verplaatsen van tuinparken hele ecosystemen van meer dan 50 jaar verwoest worden. Esther Rommel had de ervaring dat in de provincie de druk op de tuinparken minder was, maar erkende dat de biodiversiteit van tuinparken hoger was dan in de rest van het buitengebied.

Maar biodiversiteit alleen is niet genoeg om de tuinparken onmisbaar te maken. Ze moeten ook een positie innemen in samenwerking. Het gesprek ging dus ook over de sociale functie. Als park, voor iedereen toegankelijk. Om te wandelen, te verblijven, te spelen. Ook de kantines zouden nog veel meer een functie in de buurt moeten kunnen hebben. Nu zijn de regels (vanuit de gemeente en Bond) vrij streng wat betreft horeca activiteiten. Daar kunnen stappen in gezet worden.

Tuinpark als kenniscentrum

Klaas benadrukte dat tuinparken veel zichtbaarder moeten zijn, duidelijk voor iedereen een open park, goede borden en bewegwijzering (zoals

aanbevolen in het Plan van Aanpak). Daarnaast moet het de functie kunnen hebben als kenniscentrum (Lidy Zeinstra) voor groene educatie en als kweektuin of pluktuin, waar de buurt aan mee doet. Dat is nu nog helemaal niet opgenomen in een organisatie als b.v. Toekomstverbond Groen.

Aan de gemeente werd geadviseerd, maak gebruik van de structuur zoals de Bond, eigenlijk hoeft de gemeente heel weinig te doen voor deze groene longen. Klaas pleitte voor meer tuinparken in plaats van minder en voor een norm van minstens 5 vierkante meter volkstuinareaal per inwoner van de stad. Grondel noemde nog het Britse voorbeeld dat bij een planning van een nieuwe woonwijk wettelijk bepaald wordt er een park bij zit, dat voor 30 jaar moet worden veilig gesteld. Als je daar een volkstuinpark van maakt heb je er geen omkijken naar.

Esther Rommel (en iedereen trouwens) vond het een inspirerend gesprek en de boodschap was duidelijk. Geen stad zonder volkstuinen, maar we moeten er wel aan werken. Biodiversiteit, een open structuur en samenwerking met buurt en organisaties zijn essentieel voor onze toekomst. ■

PS: Deze zomer gaan we de film Groen Geluk (over Tuinpark Lissabon) in onze boerderij vertonen. Houd de nieuwsbrief in de gaten.

De Stippelmot

Tekst: Thea Adriaansen

Met informatie van de Vlinderstichting.nl

Foto's: Herman van Roermund, Thea Adriaansen

Foto Vogelkersstippelmot: Wikimedia S. v.d. Molen

Eind april stuurde Herman van Roermund een aantal foto's naar de redactie. Hij schreef o.a.: "Hierbij foto's van stippelmotten op ons tuinpark. Bij de grote parkeerplaats staan vogelkersbomen (*Prunus padus*) die in enkele dagen zijn kaalgevreten door de rupsen van de stippelmot (*Yponomeuta*). Je ziet gigantisch veel rupsen, die witte spinseldraden maken. Dus er is meer dan genoeg eten voor de mezen, die momenteel jongen hebben. Na een paar weken lopen de bomen gewoon weer uit."

Inderdaad, ik heb ze ook gezien. Wie niet? Zelf fietste ik, tegen het zonlicht in, recht op die spinseldraden af die uit de boom hingen. Vlakbij gekomen ontdekte ik de gruwel, gaf een ruk aan mijn stuur om een aanvaring te vermijden, kwam hierdoor in een kuil terecht, en viel van mijn fiets. Recht onder de spinseldraden.

Vogelkersstippelmot

Het gaat hier om de vogelkersstippelmot, die valt onder de familie van de spinselmotten. Het is een witte mot met zwarte stippen, die massaal op de vogelkers afkomt om daar eitjes te leggen. Het is een nachtvlinder, die je niet vaak tegen zult komen. De rupsen zijn geelwit van kleur en hebben ook een aantal rijen met zwarte stippen. Als jonge rups maken ze eerst een blaasmijntje, (veroorzaakt door rupsen die, als ze het blad binnendringen, rondom zichzelf alle bladweefsel wegvreten) in het blad van de waardplant. Later leven ze gezamenlijk in grote spinselnesten. Met dit 'spinsel' kunnen ze een hele struik of zelfs boom 'inpakken' en vervolgens kaalvreten. De rupsen verpoppen zich in het spinsel en de poppen hangen dan als trosjes bij elkaar. Na het verpoppen gaan de vlinders elk hun eigen weg. De kaalgevreten bomen ondervinden geen blijvende schade door de rupsenvraat.

Alles wordt met spinsel bedekt. Rechts een spinseldraad met rupsjes

In ons land hebben we de wilgen-, meidoorn-, vogelkers-, appel-, kardinaalsmuts, grootvlek-, waasjes- en hemelsleutelstippelmot. Het is niet makkelijk om de verschillende soorten stippelmotten als vlinder van elkaar te onderscheiden. Op <https://www.vlinderstichting.nl/actueel/nieuws/nieuwsbericht/stippelmotten-pakken-bomen-in-kun-je-het-hele-artikel-lezen-en-een-herkenningskaart-downloaden>.

Stippelmotten in je tuin? Vervelend voor bijvoorbeeld je appelboom, maar het beste is om ze gewoon lekker te laten zitten. ■

Vogelkersstippelmot

Kaalgevreten boom, stam helemaal bedekt met spinsel

Dit is niet mijn fiets

Foto genomen op 9 juni, het blad is weer uitgelopen

Iepen(ziekte) op Wijkergouw

Tekst: Gwen de Ruyter en Thea Adriaansen

Met informatie van Wikipedia.org, Bomenstichting.nl en Plantenziektkunde.nl

We hebben op Wijkergouw veel iepen staan. Een zieke iep op de grote parkeerplaats is onlangs met spoed gekapt.

In verband met het tegengaan van de iepenziekte, een verwelkingsziekte, hanteert de gemeente Amsterdam een strikt protocol: iepen moeten verwijderd worden conform de voorschriften van het iepenprotocol. **Kortweg komt het erop neer dat iepenhout nooit door onszelf vervoerd mag worden.** Het is zelfs een strafbaar feit! Dit beleid geldt ook voor niet zieke iepen! Een professioneel bedrijf zal het verwerken en afvoeren.

Schimmels

De iepenziekte of iepziekte is een ziekte die bomen van het geslacht Iep en Zelkova aantast. Ze veroorzaakt verwelking van takken en ten slotte sterfte van de gehele boom. De ziekte wordt veroorzaakt door schimmels. Het eerste dat te zien is is dat aan enkele takken de bladeren verwelken. Ze worden eerst geel en dan bruin. De dode bladeren blijven soms in eerste instantie aan de tak vastzitten, omdat er geen afstotingslaag gevormd wordt, zoals in de herfst gebeurt. Deze bladeren worden 'vaantjes' genoemd. Soms vallen ze er massaal af. Aangetaste takken gaan snel dood. De hele boom kan direct verwelken en binnen enkele weken of maanden

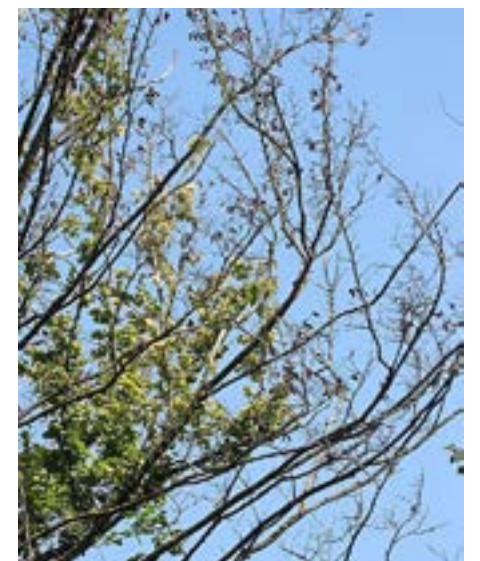
dood gaan, maar het kan ook geleidelijker plaatsvinden, gedurende een aantal jaar.

De schimmels groeien in houtvaten van de boom. De boom produceert als reactie blazen die de groei van de schimmel stoppen, maar daardoor raken die vaten ook verstopt. De schimmel kan van het ene houtvat in het andere komen waardoor er zoveel houtvaten verstopt raken dat de boom afsterft. De schimmel wordt verspreid door de grote en de kleine iepenspintkever, maar ook door wortelcontact tussen naburige bomen. De volwassen kevers voeren een rijpingsvraat uit aan de okselknoppen van gezonde bomen. Ze brengen zo een infectie tot stand. In zieke, reeds aangetaste bomen, zogenaamde broedbomen, leggen ze hun eieren in een gang onder de bast.

De iepziekte is zeer besmettelijk; ook dood hout (zoals meegenomen brandhout) kan een besmettingshaard zijn. In het Vliegenbos zijn 46 iepen geveld. Niet alle bomen waren ziek, maar via het wortelgestel kan de ziekte aan een nabije boom doorgegeven worden. In dit geval werd dus ook preventief gekapt.

Onder de bast, aan de oppervlakte van het hout, kunnen waaievormige gangenstelsels te zien zijn. Foto: Groengebied Amstelland

Zieke Goudiep, foto: Wikipedia/Rasbak

Begin juni heeft de Tuincommissie een S.O.S.mail gestuurd aan alle tuinders. Hierin wordt gevraagd om ieders oplettendheid en medewerking om verdere kaalslag op Wijkergouw te voorkomen; het is voor ons ondoenlijk om alle iepen na te lopen, helemaal op de individuele tuinen.

Alertheid ook om takken afkomstig van iepen op het terrein vooral te schillen en vervolgens te hakselen, anders krijgen we opnieuw problemen. De schors van een geschilde iep moet ook worden afgevoerd. De Goudiep schijnt minder gevoelig te zijn, maar, de naam verradt het al: het is nog steeds een iep.

De Plantnet app helpt met identificatie of je met een iep te maken hebt. Een iep is ook te herkennen aan een ongelijke bladvoet. ■

Hollandse iep, iep of olm - Ulmus

Er zijn ongeveer 40 soorten iepen en een enorm aantal cultivars. De oudste vondst van een iepenhouten voorwerp in Nederland is 7500 jaar oud, en dat was een boog. Een oude volksnaam voor iep was dan ook 'booghout'. Iepen behoren tot de oudste gecultiveerde bomen op aarde. Er zijn aanwijzingen dat de Grieken al omstreeks 600 voor Christus iepen invoerden voor ondersteuning van wijnranken en voor veevoer. Iepen zijn belangrijke heilige bomen in de Himalaya en waren dat ook in Noordwest-Europa. We waarderen hem nu als een taaie sierboom, ideaal voor stadsbeplantingen en aanplant in open landschappen, maar in vroeger eeuwen had hij andere functies. Hij verschaftte o.a. voedsel voor mens en dier. Door de iepenziekte is het iepenbestand in de vorige eeuw enorm achteruitgegaan.

Ken je KBVtjes

Tekst: Thea Adriaansen

Foto's: Pixabay

Weet je wat KBVtjes zijn? Dat zijn Kleine Bruine Vogeltjes. Het is een term die vogelaars gebruiken voor elk klein bruin vogeltje dat ze niet op naam kunnen brengen. De levenswijze van KBVtjes loopt nogal uiteen. Je hebt er schuwe grondscharrelaars bij, maar ook enthousiaste flierefluiter, hoog in de boom. Aan de snavel is te herkennen wat ze bij voorkeur eten: vogels met spitse snabels zijn insecteneters, met brede snabels eten noten, zaden enz.

Op Wijkergouw komen meerdere KBVtjes voor en ook een paar GBVtjes, Grotere Bruine Vogeltjes, zoals ik ze noem. Het is inderdaad lastig om ze uit elkaar te houden. Maar er zijn wel duidelijke verschillen waaraan je ze makkelijker kunt herkennen. Dat kan zijn aan het geluid dat ze voortbrengen, zoals hun zang maar ook de roep als er gevaar dreigt, of ze laag bij de grond blijven of boven in een boom zitten, enz. Sommige KBVtjes zijn jaarrond te zien, andere trekken in het najaar naar het zonnige zuiden om te overwinteren. Die zul je in december dus niet tegenkomen, wat dan alweer een paar mogelijkheden uitsluit.

Hieronder een overzicht van kleine bruine vogeltjes die op Wijkergouw voorkomen, met de belangrijkste kenmerken. Wil je meer weten? Zoek ze dan op op Vogelbescherming <https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids>. Daar vind je per soort een beschrijving en duidelijke afbeelding van de vogel, hun leefwijze en hoe je ze herkent aan de zang, de lokroep en de alarmroep. Als je wil genieten van de vogels in je tuin, ga dan rustig zitten met een kopje thee en een verrekijker bij de hand.

KVBtjes

- Zwartkop, broedt graag tussen braamstruiken, mannetje heeft zwart petje, vrouwtje roestbruin, trekt in het najaar weg.
- Winterkoninkje, broedt in struikgewas, heeft kenmerkend wipstaartje, standvogel.

Heggenmus

- Heggenmus, grondscharrelaar, blauwgrijs koppie, lijkt op een mus met een spitse snavel, standvogel.
- Tijftjaf, nest in dicht struikgewas, vlak boven de grond, roept continu zijn eigen naam, trekvogel.
- Fitis, grondbroeder, melodieuze zang, lijkt heel erg op de Tijftjaf, maar heeft duidelijke gele oogstreep en lichtgekleurde pootjes, trekvogel.
- Tuinfluiter, familie van de zwartkop, broedt in dichte begroeiing, trekvogel.
- Boomkruiper, spitse, omlaag gebogen snavel, klimt al cirkelend langs boomstam op zoek naar insecten, broedt o.a. in klimop in bomen, in nauwe boomholten of speciale nestkasten, standvogel.
- Goudhaantje, Europa's kleinste vogeltje, weegt vaak niet meer dan 5 gram, leeft in groepjes, in toppen van naaldbomen, hebben een heel hoog piepje, geel/oranje streep over het kopje, nestelt liefst in sparrenbomen, trekvogel, maar 's winters komen vogels uit het hoge noorden hiernaartoe.
- Cetti's zanger, nest in dichte vegetatie in de buurt van water,

moeilijk te zien, te herkennen aan explosieve zang, korte-afstandstrekker, lijdt onder strenge winters

- Roodborstje, als laatste. Die kent volgens mij iedereen. Maar wist je dat jonge roodborsten bruin zijn? Het is een nieuwsgierige vogel die niet bang is. Komt graag bij je in de buurt als je aan het werk bent in je tuin. Nest op of laag boven de grond. Trekvogel, maar ook hier komen de noorderlingen ons bezoeken.

GBVtjes

Voor zover ik weet geen officiële term. Er zijn er ook maar een paar van n.l.

- Zanglijster, heeft een bruin bovenlijf en een licht borst met donkere vlekken, die lijken op pijlpunten, zingt vanaf de nok van een dak of de top van een boom, maakt een 'smidse' (plek op steen waar hij slakkenhuisjes kapotslaat), broedt laag in struiken of bomen, trekvogel. 's Winters hier vogels uit het hoge noorden.
- Kramsvogel, onderzijde is zwaar getekend met een oranjegele tint op de borst, komt uit Scandinavië, in Nederland nauwelijks broedvogel. Zij trekken in de winter naar het zuiden. Vogels uit Scandinavië overwinteren hier, tenzij het kouder wordt, dan trekken zij verder naar het zuiden.
- Koperwiek, lijstersoort met koperrode flanken en ondervleugels, buik wit met donkere strepen, broedvogel in Scandinavië, alleen 's winters bij ons te zien, vaak in groepen.

Het maakt dus niet uit in welk seizoen, vogels kijken kan je altijd doen! ■

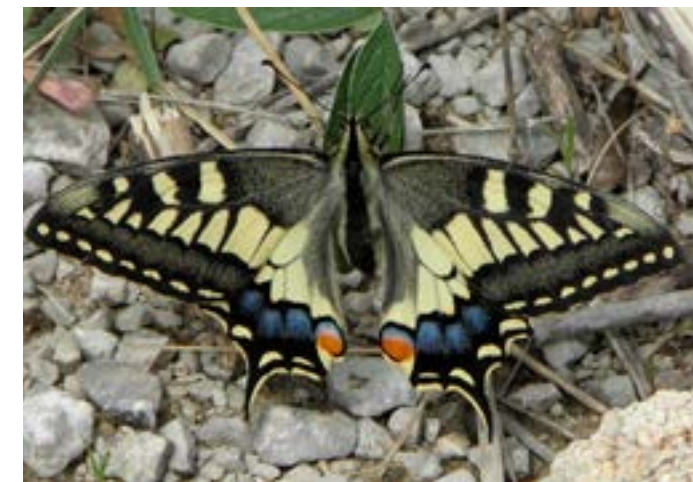
vrouwtje Zwartkop

Nieuwe vlinder in Wijkergouw: de Koninginnenpage.

Tekst en foto's: Pascal Huybers, tuin 2.

In juli vorige zomer zagen we voor het eerst de Koninginnenpage in onze tuin in Wijkergouw. Vol trots liet ik een foto aan medetuinders zien, maar meermaals kreeg ik te horen dat ze deze al eerder gezien hadden, dus zo nieuw is hij kennelijk toch niet. In elk geval nieuw voor ons, maar daarom niet minder prachtig, een van de mooiste soorten die je in Nederland kunt zien!

Een maand later werd het verhaal nog bijzonderder. We zagen er eentje rond onze Dilleplant cirkelen, af en toe kort landen en weer verder cirkelen. Belangrijk om te weten: Dille is één van de waardplanten waar de rups op leeft. Daarnaast zijn Venkel en Wilde peen ook waardplanten.

Ik heb toen veel foto's van die landingen in de Dille gemaakt en het is daarbij één keer gelukt om vast te leggen dat er inderdaad eitjes werden gelegd. Je ziet dan hoe het vrouwtje het achterlijf helemaal naar voren buigt om een eitje neer te zetten.

Het is daarna gelukt om twee eitjes te vinden, maar later bleek dat we de meeste niet gevonden hadden, een week later hadden we maar liefst negen rupsjes! In de maand erna zijn die uitgegroeid tot prachtige grote rupsen! We hebben twee rupsen overgezet op een Venkelplant die we ook hebben. Dat werkt dus prima! Ze schakelen moeiteloos over van Dille naar Venkel.

De rupsen zijn bijna even spectaculair als de vlinder. Prachtig geel/ wit/ zwart getekend. De vogels hebben er geen een gepakt. De Koninginnepage is pas kort in Nederland dus ik vermoed dat vogels de rups niet herkennen als een eetbare soort.

Vrij plotseling waren alle rupsen weg. Vaak wandelen ze een stukje, om zich verderop aan een boom of tak te verpoppen. We hebben deze poppen helaas niet teruggevonden. ■

Egels en droogte

De egeltjes op ons park hebben het ook moeilijk als het warm en droog is, net als de vogels. Zet een bakje water in je tuin en help de egel de zomer door. ■

De kunstroute 29 juni 2025

Tekst: Yvon Driehuis

Foto's: Yvon Driehuis, Thea Adriaansen, Linda Hegeraad

Voorproefje in de boerderij

Informatiepunt

"Wat een geweldige dag. We hebben genoten en wat hebben we veel mooie dingen gezien!" Dat was een van de vele opmerkingen die we hoorden van de mensen die ons tuinpark zondag 29 juni jl. bezochten. Wijkergouw deed mee aan de open tuinen dag die de Bond van Volkstuinders in het kader van 750 jaar Amsterdam organiseerde. Op ons tuinpark exposeerden 31 kunstenaars hun werk. Met een plattegrond in de hand gingen de

bezoekers op pad. Het was een groot succes. De opening was om 11 uur en het was direct al heel vrolijk en feestelijk. Het koor zong uit volle borst en na deze kick-off kon de dag niet meer stuk. Een half uurtje later was er nog meer muziek te beluisteren, uitgevoerd door de groep Tjiftjaf op de tuin 56 van Reneé. Op tuin 48 van Wanda werd door drie zangeressen gezongen en ook daar werd ademloos naar geluisterd.

Om 11.00 uur opent het koor de kunstroute

Wieger Koppers demonstreert het maken van een maliënkolder

Prachtige quilt van Lois van Gernerden

De prachtige foto's van Marcelle, tuin 155 maakten diepe indruk net als de kleurrijke schilderijen van Frits, die de hele dag veel mensen op zijn tuin 205 mocht ontvangen. Het werk van Caroline en Rob op tuin 173 vond iedereen prachtig en de stillevens van Yvonne, tuin 180 maakten grote indruk. Hoe doen ze dat toch, wat is iedereen creatief!! En dan de tuinen vol keramiek, die van Marjo op tuin 123 en de mooie combi schilderijen en vazen op tuin 89 van Moniek. Het werk van Monika op tuin 52 oogstte alom lof. Het is eigenlijk te veel om op te noemen, het was allemaal even prachtig.

En wat te denken van de tuin waar maliënkolders te bewonderen waren, zo verassend. Er was nog meer textiel; op tuin 178 kon geborduurd worden bij Phillipa en bij Lois op tuin 98 keek je je ogen uit naar de prachtige quilt waar ze twee jaar aan gewerkt heeft. Zoveel creativiteit, zoveel talent, we werden er stil van. Het organisatiecomité sloot om 16 uur de kunstroute af en kon tevreden aan de wijn. Net als Ina en Clary die vol trots wisten te melden dat ze echt alle tuinen hebben bezocht, net als Jan Verdonk. Op het terras bleef het nog heel lang gezellig. Volgend jaar weer? Volgend jaar weer! ■

Multimedia op de tuin van Nelleke

Beeld van Monika Forster

Ina en Clary liepen de hele route

Kroosvaren

Tekst: Michael Kerkhof

Inmiddels al vele lege zakken tuinaarde gevuld met, ja met de tot dan toe niet eerder in de sloot achter ons tuinhuis aangetroffen en volgens een ecologische expert oorspronkelijk uit Noord-Amerika afkomstige drijfplant kroosvaren. Mijn met regelmaat uit de sloot geschepte woekeraar lijkt het groeiproces van deze watervlak bedekker alleen maar te stimuleren maar opgeven van het opvissen kan deze natuurlijke milieuvandaal wat mij betreft vergeten.

De geur van koriander

Tekst: Moniek van der Kroef

Zal het gat in de klei van de Ooster inklinken, of langzaamaan wat zinken zo'n bergje aarde op mijn kalme dood?

Zou fijn zijn. Ik zie ze wel eens van die vredige hoopjes op een kerkhof maar och, ik zal dat niet meer weten.

geen tranen voelen en geen pijn gewetensnood over mijn vertrek wil dat ook niet nalaten aan jou, wel

een herinnering die hopelijk terug zal komen in de geur van koffie of – mijn voorkeur – van koriander in wind vanuit de tuin

De natuurwaarden van volkstuinparken

Tekst: Klaas Breunissen

Foto's: Ecologisch rapport

In mei verscheen een rapport over de natuurwaarden op en rond de volkstuinparken benoorden de A10. Het gebied is een belangrijk toevluchtsoord voor planten en dieren.

De buitenringse tuinparken in Noord zijn Kweeklust, Tuinwijk, De Molen en Buikslotermeer. Zij liggen alle vier tussen de ringweg A10 en de Zwarte Gouw, een brede stroom die het tuinparkengebied scheidt van de weilanden van landelijk Noord. Tussen en om de tuinparken liggen sportvelden en groenstroken die ook in het natuuronderzoek zijn betrokken. Het is een contrastrijk gebied tussen de stedelijke bebouwing en de ringweg aan de ene kant en de open ruimte van de landbouwkundig intensief gebruikte weilanden aan de andere kant.

Toevluchtsoord

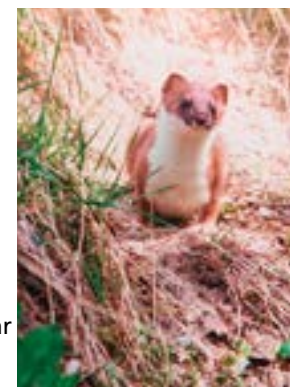
Op verzoek van de tuinparken en met financiële steun van het stadsdeel is het onderzoek uitgevoerd. Resultaat is een rapport van meer dan honderd pagina's met daarin een beschrijving van de landschappelijke en ecologische waarden van het gebied, de soorten planten en dieren die er voorkomen, knelpunten en aanbevelingen om de natuur verder te versterken.

De onderzoekers constateerden 'een voor stadsecologische begrippen redelijk hoge biodiversiteit'. Vooral cultuurvolgende soorten komen er voor, maar ook landelijk kwetsbare planten en dieren die in het gebied 'een toevluchtsoord' vinden. Dat is hard nodig, want veel natuurwaarden staan onder druk door 'de toenemende milieudruk van de stad en door op stapel staande grote ruimtelijke ontwikkelingen met een niet te onderschatten milieu-impact'.

Hermelijn

Een van de bijzondere en zeldzame dieren in het gebied is de hermelijn. Die is de afgelopen jaren 'sporadisch' gezien in de tuinparken en het aangrenzende poldergebied. De meeste waarnemingen komen uit de oudere tuinparken Tuinwijk en Kweeklust. De onderzoekers denken dat er hoogstens 'een paar hermelijnenfamilies' binnen het gebied te vinden zijn.

Hermelijnen en andere marterachtigen zoals wezels, groeien in aantal als er veel woelmuizen zijn. In magere woelmuizenjaren kunnen de wezelachtigen lokaal

Overzichtskaart Natuurparken benoorden de A10.

verdwijnen, terwijl de dominantere hermelijn overleeft. Hermelijnen zijn ook dol op bruine ratten. Het is daarom van cruciaal belang dat boeren en tuinders geen rattengif gebruiken, omdat dit gif in de voedselketen wordt doorgegeven en dodelijk is voor hermelijnen, maar ook voor roofvogels en uilen.

Brahim Abid

Bij de presentatie van het rapport in mei op Tuinwijk nam stadsdeelvoorzitter Brahim Abid het eerste exemplaar in ontvangst. Hij zei blij te zijn dat de tuinparken toegankelijker en opener zijn geworden, zodat meer mensen kunnen genieten van de natuurpracht en rust aldaar.

'De tuinparken zijn erg belangrijk voor de versterking van de natuur. Als de tuinparken hun ecologische kwaliteit versterken, wapenen zij zich tegen de opdringende stad. Dat is verstandig.'

Daarmee benadrukte de stadsdeelvoorzitter nog eens het belang van dit soort onderzoeken. Breng in beeld wat de tuinparken allemaal aan rijke natuur te bieden hebben en het behouden waard is!

Rapporten

Er zijn inmiddels verschillende onderzoeken verschenen naar de natuurwaarde van de volkstuinparken in Noord:

- Het rapport 'Rapportage. Onderzoek ecologie en landschap in een deel van de Groenboog met tuinparken in Waterland-Oost, Amsterdam-Noord' door EcoNatura, 2025, over de buitenringse tuinparken is te vinden op https://aanpaknoord.nl/over-aanpaknoord/#flipbook-df_6403/1/.
- Vorig jaar verscheen het rapport 'Kadoelerscheg: een groene long in Amsterdam-Noord' door bureau Natuurlijke Zaken. In dit gebied ligt tuinpark De Bongerd. Het rapport is te vinden op <https://openresearch.amsterdam.nl/page/115693/kadoelerscheg-een-groene-long-in-amsterdam-noord>.
- In 2020 verscheen het rapport 'Schellingwouderscheg op de kaart' door bureau Arda. Daarin worden o.a. de natuurwaarden van de tuinparken Wijkergouw en Rust & Vreugd beschreven. Het rapport is te vinden op <https://arda-natuur.nl/projecten/>. ■

Op 14 juni jl. hield Pascal Huybers van tuin 2 een goed bezochte en interessante lezing over vlinders en hoe je die naar je tuin kunt lokken. Pascal en Elja zijn al zo'n zeventien jaar enthousiast lid van de Vlinder en Libellen Werkgroep in het Gooi, waar ze wonen. Ze hebben hun tuin op Wijkergouw helemaal vlindervriendelijk ingericht en doen daar af en toe nieuwe ontdekkingen. De lezing ging hoofdzakelijk over dagvlinders en begon met een overzicht van de kenmerken van de vlinder.

De vlinder is een insect. Alle insecten hebben 6 pootjes, 4 vleugels en 2 antennes. Vlinders hebben bovendien een roltong (uniek bij insecten) en facetogen. Zowel de rups als de vlinder ademen door openingen in hun lijf. Dagvlinders functioneren op zonne-energie, slaan de warmte op en transporteren die naar hun vliegspieren. Nachtvinders, die de zon niet zien, beschermen zich tegen de kou door beharing. Er zijn ook enkele overdag vliegende nachtvinders. Het verschil tussen dagvlinder en nachtvinder kun je zien aan de vleugels. Staan ze omhoog of open, dan heb je te maken met een dagvlinder. De nachtvinder legt de vleugels plat. En verder heeft een dagvlinder duidelijke knopjes op het eind van de antennes, die bij de nachtvinder ontbreken. We hebben nu in Nederland nog ongeveer zestig dagvlinders, de laatste jaren zijn zo'n vijftien soorten verdwenen.

Overwinterd wordt als eitje, rups, pop, of vlinder en ook trekken er vlinders naar het zuiden. Zij kunnen

een snelheid van wel 60 km. per uur halen en komen in het voorjaar weer terug. Soms met een gigantische omweg, als de wind uit de verkeerde richting komt. Er is een uitzondering: de wintervlinder. Deze vliegt gewoon door tijdens de winter en ook de paring gaat door.

In het tweede deel van de lezing toonde Pascal ons prachtige foto's van eigen hand en vertelde ons hoe we vlinders naar onze tuin kunnen lokken. Hierbij zijn (inheemse – biologische) nectarplanten van belang, evenals waardplanten. Dit zijn de planten waar de vlinder eitjes op afzet en de uitgekomen rupsjes grote sterke rupsen worden. (Rupsenvraat kan geen kwaad, zie ook het artikel over de stippelmot). Overigens komt maar één op de tien eitjes uit, de rest wordt opgevreten. Verder is het van belang dat er een gevarieerd (kleur, hoogte, diversiteit) plantenaanbod is, liefst van het vroege voorjaar t/m het najaar. Maai het gras niet in een keer kort, maar varieer in hoogte, er zijn vlinders die hun eitjes op grassen afzetten. Vlinders zijn

Haal meer vlinders naar je tuin

Tekst: Thea Adriaansen
Foto: Elja Sasbach

dol op rottend fruit. Laat afgefallen pruimen, peren en appels lekker liggen en zet er nog schoteltje overrijpe banaan bij. Leg een beschutte plek aan in de zon, b.v. met dakpannen, waar ze een lekker zonnebad kunnen nemen. Tenslotte: maak je tuin niet 'winterklaar'. Veel rupsen en poppen laten zich op de grond vallen en overwinteren tussen de bladeren.

Kers op de taart

Op Wijkergouw komen o.a. zeven soorten witjes voor, (waaronder de gele citroenvlinder), blauwtjes, de distelvlinder, de kleine vos, (die landelijk plotseling heel hard achteruit is gegaan) het landkaartje, (waarvan de voorjaars- en de zomeruitvoering verschillen), het bont zandogje (vroeger alleen in Oost-Nederland) en natuurlijk de bekende dagpauwoog, de atalanta, de gehakkelde aurelia enz. Kortgeleden ontdekte Pascal de Koninginnepage, de kers op de taart, in zijn tuin. Zie ook blz. 15. Overigens bleek die al eerder op een andere tuin gesignaleerd te zijn. Deze vlinder kun je lokken met dille, venkel en wilde peen. Nog niet op Wijkergouw gezien maar wel in 'ons' kilometervak zijn het bruin blauwtje, die we kunnen lokken met geraniumsoorten, en de argusvlinder.

De lezing werd afgesloten met groot applaus. Dank je wel Pascal, je hebt ons weer veel geleerd. ■

Joke vraagt zich af

Tekst en foto: Joke van Pel

Nieuwe vogels?

Jaren geleden heb ik een inventarisatie gemaakt van alle vogels die zich op ons tuincomplex laten zien en/of horen. Goh, vroeg ik me laatst af; is die lijst nog actueel? Zijn er nieuwe soorten bijgekomen of zijn er bekende afgegaan? Eén vogel heb ik al een lange tijd niet gezien, de boomvalk. Die kwam geregeld over vliegen. Nieuwsgierig kijk ik op Waarneming.nl om te checken of die nog gesignaleerd wordt. Nou, die is dus voor het laatst gezien in augustus 2022. Best wel jammer.

Het is heel leuk en leerzaam om regelmatig op deze site te kijken. Er komt in het ecologische gebied Schellingwoude (de locatie kun je selecteren) van alles voorbij: vogels, insecten, planten. Ik zie bijvoorbeeld gewoon barbakruid staan, nooit van gehoord. Gauw even een plaatje opzoeken. Lief plantje, gele bloemetjes.

Zwarte roodstaart

Vogelapp

Maar ik dwaal af, ik zou over vogels schrijven. Zocht ik eerst vogels op in mijn dikke vogelgids, tegenwoordig laat ik me bijstaan door een geweldige app (MerlinBird ID) die vogelgeluiden opneemt en identificeert. Zodra hij iets hoort zie je een blauw stipje en verschijnt even later de naam van de vogel met een afbeelding op je scherm. ■

Dus op een prachtige voorjaarsdag terwijl het om me heen één en al gefluit, gekwinkelen en gepiep was, zette ik mijn app aan. En jawel, achter elkaar verschijnen alle solisten in beeld. Hier komt het rijtje: Zwartkop, tuinfluiter, merel, zanglijster, puttertje, kauw, zwarte roodstaart, kraai, waterral, reiger, krakeend, staartmees, halsbandparkiet, Cetti's zanger, roodborst en winterkoninkje. Binnen twee minuten hè, allemaal tegelijk hun stem later horen. Wat word ik daar nou gelukkig van!

Cetti's zanger.

Zeldzaam

De zeldzame waterral bleek superdichtbij in het riet aan de overkant van de sloot te zitten. Ik zie hem zelden, hij is erg schuw. Dus ben ik daar heel stil een tijdje gaan zitten en zag hem op een gegeven moment uiterst behoedzaam door het riet scharrelen. En dan de zwarte roodstaart, dat ie hier zit, zo leuk. Maar ik kon hem met mijn verrekijker niet ontdekken in de bosjes aan de overkant.

Nog een nieuwe soort: de Cetti's zanger. Twee jaar terug al gehoord, vorig jaar niet, maar nu dus weer terug op de tuin. Moeilijk te spotten, hij roept heel hard zijn liedje, een echte zanger is het nou niet bepaald, goed verstopt tussen de bramenstruiken. Heel soms zie ik een bruine schim snel wegschieten om een stukje verder weer in de bramen te verdwijnen. Ik hoor hem wel heel vaak. Zo benieuwd of er gebroed wordt of dat ie nog steeds op zoek is naar een vrouwtje.

Niet in het lijstje staat het sijsje. Ik hoor ze ook niet meer, net zoals het goudhaantje. Maar ja, het zijn natuurlijk momentopnames en wie weet wordt ie elders wel gezien op de tuin. De nieuwkomers zijn dus: Cetti's zanger, de zwarte roodstaart en de tuinfluiter. ■

Tuinfluiter

Thea's WWWeetjes

Parkieten

Nederland heeft de twijfelachtige eer dat het van alle Europese landen de meeste exotische vogelsoorten huisvest. Hieronder zijn drie soorten papegaaiachtigen met een gevestigde broedpopulatie: de halsbandparkiet, de grote alexanderparkiet en de monniksparkiet. Ze nemen alle drie in aantal toe, maar vooral de grote alexanderparkiet lijkt in opkomst. Op <https://stats.sovon.nl/pub/publicatie/22405> kun je het hele rapport downloaden.

Dokters van Nature

Dieren weten hoe ze zichzelf gezond moeten houden. Bij de mens kan je je dat afvragen. De Nederlandse wetenschapper in Amerikaanse dienst, Jaap de Roode, schreef Dokters van Nature. Een zeer interessant boek over zelfmedicatie bij dieren. En zelfs dieren die al heel lang geleden zijn gedomesticeerd, weten nog steeds wat ze wel en niet moeten gebruiken om kwalen te voorkomen of te bestrijden. Lees meer op <https://mergenmetz.nl/blog/recensies/dokters-van-nature/>

Nature Today

Nature Today houdt je op de hoogte van de actuele gebeurtenissen in de natuur in Nederland en daarbuiten. Biologen geven je dagelijks informatie over onder andere vlinders, zoogdieren, amfibieën, libellen, planten, zeedieren en vogels. Nature Today, <https://www.naturetoday.com/intl/nl/home> is voortgekomen uit Natuurbericht.

Sinds 2008 publiceren biologen van natuurorganisaties en kennisinstellingen dagelijks twee berichten over actuele ontwikkelingen in de natuur in Nederland op Natuurbericht.nl.

Snoeien met respect voor plant en dier

Duurzaam snoeien begint met kennis van de natuur. Ecologisch hovenier Tinka Chabot raadt aan om juist tijdens het groeiseizoen te snoeien, omdat de sapstroom dan actief is. Hierdoor herstellen snoeiwonden sneller en is de boom beter beschermd tegen ziektes. Dat klinkt misschien anders dan je gewend bent, want vaak wordt juist snoeien in de winter aangeraden. Wil je hier meer over lezen: https://groei.nl/tuin/tuinplanten/heesters-en-bomen/duurzaam-snoeien-leer-kijken-en-snoeien-met-tinka-chabot?utm_

Rewilden in Amsterdam Noord

Rewilden betekent in feite: Een plek aanwijzen waar de natuur het helemaal zelf mag doen en niet ingrijpen. Experts Joost Janmaat en Koen Wonders, bewoners en ambtenaren kwamen samen om te bekijken waar in Noord het interessant is om de natuur geheel zijn gang te laten gaan. Kijken wat er gebeurt, welke soorten er ontwikkelen, en hoe dit concept kan bijdragen aan radicaal vergroenen

van de stad. Luister naar de podcast op <https://open.spotify.com/show/4o44itojCfXXNHBP0WVdqN>, <https://podcasts.apple.com/nl/podcast/aanpak-noord-beestachtige-sessies/id1799911054> of <https://app.springcast.fm/podcast/aanpak-noord-beestachtige-sessies>

Houdbaarheid van zaad

Zaad heeft niet het eeuwige leven, maar het kan, onder de juiste omstandigheden, wel heel lang worden bewaard. En misschien wil je zelf gewonnen zaad de volgende jaren weer gebruiken. De houdbaarheid van zaad is afhankelijk van de omstandigheden. Lees er alles over op de website van Mergenmetz, <https://mergenmetz.nl/blog/houdbaarheid-van-zaad/>

SoortenKijker

Groene

Bondgenoten heeft een nieuwe webapp. SoortenKijker gelanceerd. Deze is beschikbaar voor iedereen die meer wil weten over welke algemene soorten – planten en dieren – er in hun eigen omgeving zouden moeten voorkomen. Voor de omgeving van Wijkergouw kijk je op <https://soortenkijker.groenebondgenoten.nl/score/52.38493/4.95604/> en voor je woonomgeving ga je naar <https://soortenkijker.groenebondgenoten.nl/score/52.38472/4.92702/>

Duizend vogelkijkgebieden in Nederland op de kaart

Op Birdingplaces vind je duizenden vogelkijkplekken in Nederland, de rest van Europa en wereldwijd. Met alle informatie die je nodig hebt om er vogels te gaan kijken. Lokale vogelaars hebben de beschrijvingen aangeleverd. Zij kennen hun favoriete gebieden goed en weten wat de mooiste plekken zijn.

Nederland loopt daarbij voorop. Kortgeleden kwam vogelkijkgebied nummer 1000 in Nederland online. Zie <https://www.birdingplaces.eu/en/find-a-birdingplace#7.93/51.878/4.445>

Eetbare planten

Meer dan 300 soorten vaste planten, zelfzaaiende planten en kweekbare paddenstoelen. Met eetbare vaste planten kun je oogsten uit eigen tuin, zonder jaarlijks opnieuw te hoeven zaaien. Deze nieuwe plantengids van Madelon Oostwoud behandelt meer dan 300 soorten die geschikt zijn voor de grondsoorten en het klimaat in Nederland en België. Te koop bij KNNV Uitgeverij, <https://knnvuitgeverij.nl/artikel/eetbare-planten.html>

Grootste slang van Nederland

De ringslang is de grootste slang van Nederland en komt ook voor op Wijkergouw. Ringslangen zijn supersterke zwemmers en jagen voornamelijk op amfibieën, zoals kikkers en salamanders. In een korte video van het Utrechts Landschap op <https://www.youtube.com/watch?v=Vlv515s8ffs> zie je de ringslang in zijn natuurlijke habitat, gefilmd bij onder andere de Utrechtse Heuvelrug en Park Vliegbasis Soesterberg. De ringslang is niet giftig en absoluut ongevaarlijk voor mensen!

Samen maken we Amsterdam groener

Buurtgroen020 is het inspirerende platform voor groene buurtinitiatieven in Amsterdam. Start zelf je groenproject in de buurt, vind informatie hoe je dat aanpakt en doe mee bij groene buurtprojecten en activiteiten (agenda). Ook wekelijks Buurtgroen020 in je mailbox? Iedere week zijn er groene activiteiten. Hier zie je wat er bij jou in de buurt gebeurt. Abonneer je op de nieuwsbrief via <https://buurtgroen020.nl/nieuwsbrief>

Op zoek naar vleermuizen in de stad

Je kunt 's avonds ecologen in oranje hesjes tegenkomen. Zij zijn op zoek naar vleermuizen. En dat heeft te maken met het verduurzamen van woningen. Hoe dat zit lees je op https://www.amsterdam.nl/nieuws/nieuwsoverzicht/onderzoek-vleermuizen/?utm_

We maken ruimte voor de natuur

Steeds vaker duiken bijzondere dieren op in Amsterdam, zoals de otter en de ijsvogel. We willen de natuur in en rond de stad beter beschermen. Wat we daarvoor doen? Kijk op https://www.amsterdam.nl/nieuws/nieuwsoverzicht/ruimte-natuur/?utm_

Wespen verjagen of bestrijden? Doe het natuurlijk!

Een zwoele zomer, de barbecue gloeit, gezellig samen eten en drinken en dan ineens komen ze: wespen. Deze kleine insecten kunnen je avond flink verpesten, zeker als je allergisch bent voor een wespensteek. Gelukkig zijn er natuurlijke manieren om wespen te verjagen of te bestrijden. Buitenleven geeft je graag wat tips. <https://buitenleven.nl/wespen-bestrijden>

Nog steeds gif op 'insectvriendelijke' tuinplanten in 2025

Pesticide Action Network NL vond wederom giftige cocktails aan pesticiden op insectenlokkende tuinplanten in tuincentra tijdens hun jaarlijkse onderzoek. Kijk vooral het Kassa-item terug hierover, inclusief de reactie van de Tuinbranche. Verandering naar gifvrij moet en kan veel sneller, dat weten wij allemaal! https://sprinklr.co/blogs/nieuws/pan-onderzoek-2025-75-insectvriendelijke-tuinplanten-giftig-voor-insecten?utm_ Tuinier voor de toekomst, tuinier voor gifvrije sierteelt!

Wespennest

Een wespennest of hoornaars op of in de buurt van je tuin? Geen nood, op https://wespenstichting.nl/?utm_source=2023%20-%20Nieuwsbrief%20Totaal&utm_medium=email&utm_vind_je_veel_informatie_en_tips_wat_te_doen vind je veel informatie en tips wat te doen. Ook kun je de hulp van een wespenconsulent inschakelen. Zij kunnen evt. wespennesten diervriendelijk verplaatsen of doorverwijzen naar Ecowesp.nl. Je kunt natuurlijk ook iemand van de Bijenvereniging vragen, soms weten die ook raad.

Laat je Groene vingers de vrije loop met de Groene Gids

Hoe kan je een parkeerplaats klimaatadaptief maken? Hoe krijg je meer insecten in de buurt? Kortom: wat kun je doen om gebieden rondom het huis natuurinclusief te maken? Kennis Natuurlijk! ontwikkelde De Groene Gids in opdracht van ASN Bank, met hierin maatregelen om je woon- en leefomgeving natuurinclusief en klimaatadaptief te maken. De 102 pagina's tellende Groene Gids kun je gratis downloaden op https://www.naturetoday.com/intl/nl/nature-reports/message/?utm_source=newsletter&utm_medium=email&utm_campaign=user-mailing&msg=32669 ■

Het Zandkasteel van historie tot nu.

Tekst en foto: Team Zandkasteel

Tot een paar jaar geleden zaten we met ons team op het terreintje voor de verkoop van kruiwagens of karren met aarde en zand in een bouwvallig schuurtje naast de containers, geschilderd in de oorspronkelijke kleuren geel en groen.

Het lekte en de deur moest iedere keer (provisorisch) hersteld worden omdat hij uit elkaar viel. De klanten stootten vaak hun hoofd aan de te lage ingang. Tijd voor een nieuw onderkomen! Ook moest het op een andere plaats omdat het plan is op die plek een afdak te maken voor de karren.

Nadat de nieuwe plaats bepaald was is in een paar werkbeurten door verschillende tuinders de grond "bouwrijp" gemaakt en voorzien van een vloer van grote grindtegels.

Het nieuwe huisje kon komen.

Het hout is geïmpregneerd en mocht de eerste kleine twee jaar niet geschilderd worden. In augustus 2023 heeft een van de tuinders als

tuinbeurten, met medewerking van Aleid, het huisje drie keer in de dekkende beits gezet. Laetitia heeft het bord gemaakt en nu zitten we al een paar jaar (droog) iedere zaterdagmorgen klaar voor de verkoop. Omdat Wim Hilgers met de verkoop van het gas na 45 jaar stopte, verkopen we nu ook sinds 2022 het gas.

We verkopen niet alleen gas, zand en aarde maar ook een lege kar. Hiermee krijg je een kar voor je tuin gereden waarop je al het grove snoei-materiaal kwijt kunt. Na een week wordt hij weer opgehaald. Voor de kosten van onderhoud van zowel kar als trekker betaal je maar € 5,-!

Tegenwoordig worden daar nogal eens de kleinere bagagekarren voor gebruikt. Soms staat dan zo'n kar een week vol tuinvuil bij het bos. Als het zand of aarde bijna op is komt er een enorme vrachtauto via de Wijkergouw en draait behendig het terreintje op om te lossen. De plaats

van het schuurtje is in overleg met de chauffeur bepaald zodat hij geen hinder heeft met manoeuvreren.

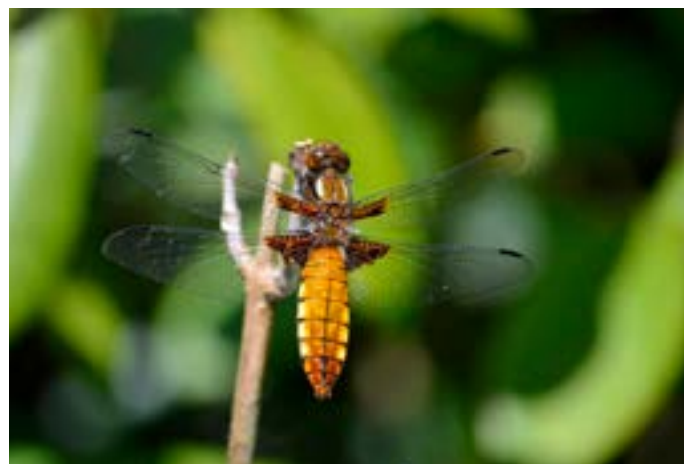
Ons team bestaat uit Cobie en Aleid en is onlangs versterkt met Wendel en Nelleke.

Ons team bestaat uit Cobie en Aleid en is onlangs versterkt door Wendel en Nelleke.

Wij zijn in het seizoen tegelijkertijd open met de winkel, van half maart tot half oktober. Openingstijden zijn van 10.30 tot 12.00 uur. ■

Juffer of Libel?

Alle juffers zijn libellen, maar niet alle libellen zijn juffertjes. Het verschil? Juffertjes zijn kleiner, met een dun achterlijf. In rust vouwen zij hun vleugels over het achterlijf. 'Echte' libellen hebben een dikker achterlijf en laten in rust hun vleugels uit elkaar staan. Ze komen allebei voor op Wijkergouw. ■

Van het bestuur

v.l.n.r. op de achterste rij: Cora Koene, Charles Noordermeer, op de voorste rij: Andrea van Pol, Linda Hegeraad, Joke van Pel

Verslag 83ste Algemene Ledenvergadering Tuinpark Wijkergouw, zaterdag 17 mei 2025.

Aanwezig

Bestuur: Andrea van Pol, Linda Hegeraad, Joke van Pel, Cora Koene, Charles Noordermeer
Leden: 67
Namens de Bond van Volkstuinders: Henk Gossink
Technisch voorzitter: Klaas Breunissen
Notulen: Loes Markensteen

1. Opening en vaststelling van de agenda

De voorzitter opent de vergadering om 14.06 uur en heet iedereen welkom. Aan de agenda worden twee besprekpunten toegevoegd: onder agendapunt 8 'Verharding parkeerplaats' en 'Verruiming van de tijden waarop bij klussen lawaai gemaakt mag worden'. Het onder agendapunt 8 aangegeven verslag van de renovatie van de keuken wordt verschoven naar het einde van de agenda.

2. Mededelingen van het Bestuur

Andrea van Pol (voorzitter) vraagt de aanwezigen een minuut stil te staan bij tuinders die in de afgelopen periode zijn overleden: Kitty de Winter, tuin 181; Louis Rijff, tuin 169; Maggie Feenstra-Milton, tuin 214.

Zij roept in herinnering dat in het kader van 'Amsterdam 750' er op 29 juni a.s. een Kunstroute op Wijkergouw wordt georganiseerd.

Op zondag 18 mei toont Museum Het Schip de documentaire 'Groen Geluk in Amsterdam' (2024) van Reinder van der Put over tuinieren op tuinpark Lissabon. Aansluitend is er een panelgesprek over de toekomst en de betekenis van volkstuinparken voor de stad.

3. Ingekomen agendapunten van leden

Er zijn door de leden geen agendapunten ingebracht. Andrea van Pol roept nogmaals op om gebruik te maken van de mogelijkheid om onderwerpen in de ALV aan de orde te stellen; een discussie daarover kan hierdoor (goed) voorbereid worden.

4. Verslag van de 82ste ALV van 12 oktober 2024 (zie Wijkergouw, winter 2025, blz. 20-23)

Thea (tuin 45) merkt op dat zij tijdens deze ALV een vraag heeft gesteld of het nieuwe schuifhek van de parkeerplaats

ook zonder telefoon geopend kan worden. Met die correctie wordt het verslag vastgesteld.

5. Jaarrekening 2024

Linda Hegeraad (penningmeester) verwijst naar de in het Wijkergouw (voorjaar 2025, blz. 23-27) opgenomen Jaarrekening 2024 en de daarbij gegeven Toelichting. Zij geeft aan tevreden te zijn dat de uitgaven in overeenstemming met de begroting zijn gebleven. En, vooruitlopend op een vraag vanuit de leden, geeft zij aan dat grote uitgaven niet als 'kosten/uitgaven' zichtbaar zijn in de Jaarrekening, maar in mindering worden gebracht van de reserves. Dat komt de inzichtelijkheid niet ten goede, maar dat moet boekhoudtechnisch nu eenmaal zo. Terloops maakt zij ook melding van een voorstel besproken in het overleg van penningmeesters bij de Bond, waardoor afdelingsbesturen voor grote, onverwachte uitgaven (niet begroot en boven 6.000 euro) toestemming aan het Bondsbestuur moeten vragen. Dit leidt tot de nodige vragen en opmerkingen. De voorzitter stelt voor eerst het agendapunt af te handelen en verzoekt de Kascommissie om de bevindingen te presenteren.

Marion (voorzitter Kascommissie) geeft aan dat de boeken zijn gecontroleerd op basis van de checklist van de Bond; deze lijst bevat 27 vragen. Er zijn geen onregelmatigheden geconstateerd. Wel is de hoogte van de waterrekening een punt van zorg. De Kascommissie komt tot een positief advies aan de ALV over het gevoerde financieel beleid.

Thom (tuin 167) vraagt hoe het zit met de kosten voor de ophaal van vuilnis: zijn die nu wel of niet omlaag gebracht? Verder merkt hij op dat tuinders nu zowel thuis als op het tuinpark moeten betalen voor de vuilnisophaal en dat hij dat niet rechtvaardig vindt.

Linda Hegeraad (penningmeester) geeft aan dat de aankondiging van een verlaging van de kosten op een misverstand berustte en dat de kosten op het oude niveau blijven.

Over het twee keer betalen voor vuilnisophaal wordt aangegeven dat dit al eens is aangekaart bij de Gemeente, maar dat de Gemeente niet van zins is haar beleid in dezen te wijzigen.

Volgens Lenny (tuin 145) is de gemeentelijke

vuilnisophaaldienst gestopt omdat de vuilniswagens niet meer over het bruggetje (Jan Kok-brug) aan de Wijkergouw kunnen rijden.

Thea (tuin 45) vraagt om een toelichting op het verschil tussen kosten en opbrengsten van de Ontspanningscommissie. Linda Hegeraad (penningmeester) zegt toe hiernaar te gaan kijken. Nicoline (tuin 107) merkt op dat dit waarschijnlijk komt door de kosten van de gezamenlijke maaltijd na afloop van de rommelmarkt. De leden stemmen in met het verlenen van decharge aan het Bestuur voor het financieel beleid in 2024.

6. Jaarverslag 2024

Verwezen wordt naar het Jaarverslag zoals opgenomen op blz. 22 van het Wijkergouwtje, voorjaar 2025. Er zijn geen vragen of opmerkingen vanuit de leden.

7. Nieuwe toegangshek parkeerplaats

Lune (tuin 95) complimenteert het Bestuur met de gemaakte keuze. Het hek werkt goed en is gemakkelijk te bedienen.

Thea (tuin 45) merkt op dat in de voorlichting over de bediening van het hek niet duidelijk was dat je ook zonder smartphone het hek kon openen. Geconstateerd wordt dat ‘(mobiele) telefoon’ dus niet door iedereen op dezelfde manier wordt begrepen.

Gwen (tuin 73) geeft aan dat zij wel vraagtekens heeft bij de procedure waarin gesproken is over een aantal opties, maar begrijpt dat het Bestuur plotseling moest kiezen uit die opties zonder de ALV nog te kunnen raadplegen. Zij is tevreden met de keuze, maar dergelijke grote besluiten horen door de ALV te worden genomen.

Yvon (tuin 142) vraagt naar het risico van verzakking van het hek en daarmee gepaard gaande storingen. Aangegeven wordt dat tegen verzakking maatregelen zijn getroffen en dat daarenboven het hek zeer licht van constructie is.

Gewezen wordt op het gebrek aan overzicht over het fietspad bij het uitrijden van de parkeerplaats. De Gemeente is niet ingegaan op het verzoek tot plaatsing van spiegels/spionnetjes op de hoeken, maar misschien moeten we die zelf installeren. Agnes (tuin 47) merkt op dat het ook zou helpen als de bosjes rondom de uitgang lager zouden zijn, waardoor je meer zicht hebt op het fietspad. De Tuincommissie zal de begroeiing terug laten snoeien.

Er wordt ook nog opgemerkt dat het schuifhek lang genoeg open blijft zodat ‘plankassen’ op weg naar buiten niet nodig is (stofwolken!).

Joke van Pel geeft aan dat er nog een protocol komt voor de toegang van hulpdiensten en ook voor gevallen waarin sprake is van een stroomstoring.

8. Aanvullende agendapunten (lawaai bij klussen, verharding parkeerplaats)

- Het bestuur wil bij de leden peilen hoe aangekeken wordt tegen een verruiming van de tijden waarop in verband met klussen lawaai gemaakt mag worden. In overweging is:
- Toelaten van lawaai in verband met klussen gedurende de hele maand april of de hele maand september
- Toelaten van lawaai in verband met klussen gedurende de hele woensdag gedurende het tuinseizoen
- Toelaten van lawaai in verband met klussen gedurende de hele zaterdag gedurende het tuinseizoen.

Clary (tuin 166) dringt aan om vooraf ook te overleggen met de burens over eventuele geluidsoverlast vanwege klussen. De voorzitter spreekt de verwachting uit dat het Bestuur te zijner tijd met een voorstel komt waarover de ALV kan beslissen.

- Het Bestuur heeft offertes opgevraagd en gekregen over verbetering van de drainage van de parkeerplaatsen (15.000 euro), maar heeft ernstige twijfels of daarmee de problemen afdoende kunnen worden opgelost. Er is behoefte aan meedenken door de leden over het onderwerp van duurzame verharding van de parkeerplaats, liefst door leden met kennis en expertise op dit gebied.

Thea (tuin 45) verzoekt om ook te kijken naar het probleem van (teveel) stuiven van paden bij droogte, zoals nu het geval is.

9. Rapportage Commissies

Tuincommissie

Gwen (coördinator) meldt dat de samenwerking in het team goed verloopt. Zij roept in herinnering dat op 14 juni a.s. er een lezing is over ‘Haal meer vlinders naar je tuin’. Lennie (tuin 145) merkt op dat de begroeiing langs het ‘Stille laantje’ nodig gesnoeid moet worden, ook in verband met de toegankelijkheid voor hulpdiensten. Gwen geeft aan dat dit in de planning van de Tuincommissie zit. Jos (tuin 158) vraagt of het wel efficiënt is dat sommige grote stukken gras door John met de bosmaaier worden gemaaid. Gwen geeft aan dat er beleid is voor hoe en wanneer er gemaaid wordt en dat de werkzaamheden van John daarin meegenomen zijn.

Tuinverkoopcommissie

Nicoline (coördinator) meldt dat er in 2023 elf huisjes zijn verkocht, in 2024 ‘slechts’ vier en dat de teller in 2025 ‘al’ op vier staat. Gevraagd wordt hoe het staat met het – eventuele – voorrangbeleid voor tuinders van tuinparken die opgeheven worden. Henk Gossink (voorzitter Bond van Voorzitters) meldt dat dit nog niet actueel lijkt, omdat er nog geen besluiten tot opheffing van tuinparken zijn genomen.

Bouwcommissie

Thom (coördinator) meldt dat de renovatie van het bouwhok is gestart. Tevens roept hij iedereen op om verbouwing/verbetering van het tuinhuisje via het aanleveren van bonnen door te geven aan de Bouwcommissie die daarmee dan bij – eventuele – waardebeoordeling bij verkoop rekening kan houden; en ook aan de Bond i.v.m. de verzekering van het huisje. Hij meldt ook dat binnen de Bond gesproken wordt over hoe om te gaan met de verkoop van ‘krotten’.

Clary (tuin 166) ziet het nut niet van aanlevering van bonnen van renovatie bij de Bouwcommissie en geeft aan dat met name de datum van die renovatie van belang is voor/bij de waardebeoordeling. Door Thom wordt dat beaamd.

Arbocommissie

Thom (coördinator) meldt dat de AED-apparaten zijn gekeurd en opnieuw zijn opgehangen. Hij heeft tijdens de stroomstoring in Amsterdam Noord eerder deze week bekeken of het schuifhek dan met de hand te openen is. Dat is het geval; bij herstel van de stroomvoorziening gaat het hek vanzelf weer op de juiste manier functioneren. Hij wijst erop dat er sensoren in het hek zijn die (bijvoorbeeld met een fiets) zijn te blokkeren om hulpdiensten binnen te laten. Eugene (tuin 31) vraagt wat de locaties zijn van de AED-apparaten. Deze zijn te vinden aan de achterzijde van de boerderij en achter het mededelingenbord bij complex 1 en 2. De locaties staan ook vermeld in ieder nummer van het Wijkergouwtje.

Naar aanleiding van de vraag van Tamara (tuin 131) hoe de diverse app-groepen voor noodgevallen in elkaar steken, ontstaat een discussie waaruit de conclusie getrokken wordt dat het nu niet helder (genoeg) is dat de 112-groep (alleen) bij noodgevallen gebruikt kan worden en dat de opdeling (van het beheer over) de twee delen van het complex ook niet handig is. Verheldering en aanpassing en goede communicatie daarover naar de leden lijkt noodzakelijk.

Barcommissie en Lunchcommissie

Marian en José (coördinatoren) maken melding van een goede, intensievere samenwerking tussen beide commissies. José geeft aan dat de Lunchcommissie op zoek is naar een flexibele schil van mensen die op afroep een keer kunnen meewerken aan de zaterdaglunches in het geval dat er gaten in het rooster vallen; anders komt de continuïteit van de lunches in gevaar.

Interieurcommissie

Judith (coördinator) geeft aan dat alles naar wens verloopt en dat er hard is gewerkt aan de schoonmaak na de renovatie van de keukens. De commissie is blij met de nieuwe spoelbak in de bijkeukens.

Redactiecommissie

Thea (coördinator) meldt dat alles goed draait, maar dat meer inbreng van de leden zelf welkom is. Er komt in de

loop van de zomer ook een enquête om meer inzicht te krijgen in de wensen van de leden qua inhoud.

Waterleidingcommissie

Ben (coördinator) maakt melding van grote verspilling van water gedurende de winter als er in tuinhuisjes waar het water niet is afgesloten ‘spuiters’ ontstaan die langere tijd niet opgemerkt worden. Marjo (tuin 123) vraagt waarom er – net als vroeger – geen sprake is van centrale afsluiting van de waterleiding zodra een vorstperiode zich aandient. Aangegeven wordt dat dit bewoning gedurende de winter teveel zou bemoeilijken; vroeger kwamen ondanks de centrale afsluiting ‘spuiters’ ook voor.

Winkel, EHBO, Verpooshuisje

Geen terugkoppeling.

Kascommissie

Marion (voorzitter) bedankt de leden (Judith, tuin 63, en Clary, tuin 166) voor de prettige samenwerking. Marjan (tuin 41) vraagt hoe het zit met de toetreding van nieuwe leden die zich de vorige ALV hebben aangemeld. Is er sprake van een sollicitatieprocedure of iets dergelijks? Marion geeft aan dat de toetreding tot de Kascommissie van een kandidaat op bedenkingen van andere leden is gestuit, en dat daarover met die kandidaat een gesprek gepland stond op 17 mei. Maar dat is door de kandidaat afgezegd.

10. Aftreden en herkiesbaar stellen van bestuursleden vanwege aflopen bestuurstermijn: Andrea van Pol (voorzitter) en Cora Koene (secretaris)

Gevraagd naar hun motivatie om zich opnieuw verkiesbaar te stellen geven beiden aan dat zij het bestuurswerk in het huidige team prettig vinden. De Stemcommissie (Lune, tuin 95 (voorzitter); Clary, tuin 166; Judith, tuin 63) deelt de stembiljetten uit aan de stemgerechtigde leden en verzamelt die stembiljetten na enige tijd ook weer. De Stemcommissie trekt zich voor het tellen van de stemmen terug en deelt daarna als uitslag mee dat zowel Andrea van Pol als Cora Koene met overweldigende meerderheid gekozen zijn voor een nieuwe termijn. De voorzitter dankt de leden van de Stemcommissie voor hun werkzaamheden.

11. Benoemen van de bondsafgevaardigden naar Bondsvergadering van 14 juni 2025

Er is al wel een agenda voor de Bondsvergadering, maar er zijn nog geen vergaderstukken. De ALV stemt in met de afvaardiging van Loes Markenstein, Klaas Breunissen en Linda Hegeraad. Technisch voorzitter (Klaas Breunissen) komt nog even terug op het binnen de Bond circulerende voorstel over toestemming door het Bondsbestuur voor niet begrote, onverwachts grote uitgaven door een afdelingsbestuur. Hij vraagt zich af hoe de leden daarover denken en wat de inbreng van de delegatie van Wijkergouw in de discussie zou moeten zijn.

Henk Gossink (voorzitter Bondsbestuur) licht toe dat op dit

moment een afdelingsbestuur niet bevoegd is om dergelijke grote, onverwachte en dus niet begrote, uitgaven te doen, terwijl dat soms wel dringend noodzakelijk is. Het voorstel bij de Bond is om de afdelingsbesturen in ieder geval bevoegd te verklaren tot uitgaven tot circa 6.000 euro, en voor grotere uitgaven het mogelijk te maken dat het Bondsbestuur daar toestemming voor verleend.

Tamara (tuin 131) vraagt zich af of het niet beter is om voor dergelijke grote, onverwachte uitgaven (alsnog) toestemming aan de leden zelf te vragen, door ofwel een fysieke ALV te organiseren ofwel een raadpleging per mail te doen. De voorzitter oppert dat wellicht in dergelijke situaties de Kascommissie uitkomst kan bieden.

Loes (tuin 89) merkt op dat een fysieke ALV erg omslachtig is en veel tijd zou kosten, die er wellicht niet is, terwijl het voorstel van de Bond dan een redelijke en snelle oplossing biedt.

De afgevaardigden zullen in de discussie inbrengen dat er – wellicht – ook goede alternatieven denkbaar zijn die ook in overweging genomen moeten worden.

Stand van zaken Bond van Volkstuinders

Henk Gossink stelt zich voor als de nieuwe voorzitter (sinds december 2024) van de Bond van Volkstuinders. Hij meldt dat de onderhandelingen met de Gemeente over de huurcontracten van de tuinparken zijn hervat, vanaf nul. Hij meldt dat er circa 7500 aspiranten op de wachtlijst staan en dat door de Bond bij de Gemeente wordt aangedrongen op het scheppen van extra plekken in de stad voor volkstuinen, gelet op deze enorme behoefte. Daarnaast heeft de Bond in voorbereiding op de Gemeenteraadverkiezingen in 2026 naar diverse politieke partijen de boodschap afgegeven: meer bewoners betekent ook dat er meer volkstuinen moeten zijn.

12. Rondvraag

Lune (tuin 95) geeft aan moeite te hebben met het aanmelden van een tweede telefoon voor opening van het toegangshek naar de parkeerplaats. Melding kan bij het Bestuur.

Marga (tuin 139) vraagt hoe het zit met het Plan van Aanpak om Wijkergouw toegankelijk(-er) te maken voor buitenstaanders. Joke van Pel geeft aan dat door alle beslommeringen met het schuifhek hierin nog geen vorderingen zijn gemaakt. Zij vraagt om vrijwilligers om dit weer in gang te zetten.

Lenny (tuin 145) merkt op dat door de plaatsing van een fietsenrek bij de grote parkeerplaats, het nu te moeilijk is om daar kruiwagens veilig te kunnen stallen. Andrea van Pol geeft aan dat naar een oplossing zal worden gekeken, bijvoorbeeld door verplaatsing van het fietsenrek.

Nellie (tuin 100) merkt op dat karren tegenwoordig wel

erg lang op het pad blijven staan, zodat de vereiste vrije doorgang voor hulpdiensten ook in gevaar is. Eugene (tuin 31) bevestigt dat een door hem bestelde kar ook pas het volgende weekend is opgehaald. Aangegeven wordt door de Tuincommissie dat er voor verwijdering van karren doordeweeks simpelweg geen mensen beschikbaar zijn. Het is allemaal vrijwilligerswerk, dus het is een kwestie van ‘ermee leren leven’.

Gevraagd wordt naar een goede aanpak van roodkroosvaren dat zich nu al in de sloot bij de Vogelsingel aan het vormen is. Thea (tuin 45) heeft hier al over geschreven in het voorjaarsnummer van het Wijkergouw-tje.

Marjan (tuin 41) vraagt of oude heksleutels nog bewaard moeten worden. Aangegeven wordt dat deze sleutel voor de entree achter de Schellingwouderdijk (bij tuin 1) gebruikt dient te worden.

Renate (tuin 32) geeft aan dat bij dit hek het bord met informatie weg is.

Marjan (tuin 41) vraagt of er nog plannen voor activiteiten (anders dan de Kunstroute op 29 juni) zijn, zodat daarmee rekening kan worden gehouden. Ter informatie: de lijst met komende activiteiten staat aan het eind van alle Nieuwsbrieven.

Tot slot een bericht voor de FENO-lijn (van Vroege Vogels, op zondagmorgen): in tuin 187 is een slangesignaleerd. Maar de slangspotter is daarvan zo geschrokken, dat verdere typering niet heeft plaatsgevonden.

Andrea van Pol besluit de vergadering met een dankwoord aan alle tuinders die onder leiding van Joke van Pel zo hard aan de renovatie van de bar/keuken hebben gewerkt. Zij nodigt iedereen uit om een borrel te drinken ter gelegenheid van de feestelijke opening.

De voorzitter sluit de vergadering om 16.19 uur. ■

Optreden Alien Moon

30 augustus, avond (precieze tijd wordt nog bekend gemaakt, let op de nieuwsbrief)

Concerten

Op zondagmiddag 31 augustus a.s. blaast Stichting Muziekkapellen opnieuw leven in de drie houten muziekkiosken van Amsterdam-Noord. Tussen 13.00 en 17.00 uur klinken in Ransdorp, Durgerdam en Schellingwoude gratis openluchtconcerten. Het programma vind je op onze website www.wijkergouw.nl

Vogels verstaan

Tekst: Yvon Driehuis

Foto's: Pixabay

Ik durf het niet maar doe het toch. Ik ga naar de openbare repetitie van het koor van Wijkergouw. Dit is mijn kans, het is nu of nooit. Van vriendinnen hoor ik dat zingen ontzettend leuk is en goed voor de mens. Je schijnt er vrolijk van te worden en wie wil dat nu niet? Ik parkeer mijn fiets voor de boerderij op een zonnige zondagmorgen en zie dat de terrasdeuren wagenwijd open staan. Dapper stap ik naar binnen, de ruimte staat vol met spullen, de verbouwing van de keuken is nog in volle gang. Ik zie bekende gezichten en dat stelt me gerust. Zo eng is het toch niet? Het is zover. De dirigente klapt in haar handen en kondigt het eerste liedje aan. De vrouwen worden ingedeeld in groepjes en tot mijn verbazing hoor ik bij de sopranen. Met zijn drieën pakken we de hoge tonen, nooit gedacht dat ik dat zou kunnen. Als ik op de verjaardag van een van mijn kleinkinderen “Lang zal ze leven” zing, komt het er schor en vals uit.

Ekster

Nachttegaal

Commentaar

Buiten geven de vogels luid en duidelijk commentaar. Wat zou al dat gekwetter betekenen? Bestaat er een app die vogelgeluiden vertaald zodat we kunnen begrijpen wat ze zeggen? Is Ai al zover of willen we helemaal niet weten hoe ze over ons denken? Dat ze met elkaar praten is bekend; ze waarschuwen als er gevaar dreigt. Pas op; poes in aantocht! De merels zingen super prachtig en bakenen zo hun territorium af. De koolmees maakt een geluid als een zeurende ouder. Doe dit, doet dat! En de groene specht lacht mensen keihard uit en daar heeft hij groot gelijk in. Zeker als hij iemand hoort zingen die het helemaal niet kan. “Hou maar op schei maar uit”. De nachtegaal is de operazanger onder de vogels. Die is in staat om zeer complexe en gevarieerde melodieën ten gehore te brengen. Hij wel!

De ekster

En hoe zit het met de ekster die me elke dag op mijn tuin gezelschap houdt? Hij komt regelmatig erg dichtbij alsof hij me iets wil vertellen. Zijn analyse van de toestand in de wereld? Of wil hij alleen maar pronken met zijn mooie glanzende paars-groene veren. Hij heeft samen met zijn vrouwtje een nest heel hoog in de boom. Ze vliegen af en aan en nemen

steeds in twee grote stappen dezelfde takken om de top te bereiken. Volgens mij zijn de jonkies nog niet geboren. Het mannetje is heel nieuwsgierig. Te nieuwsgierig, hij hipte laatst zo mijn huisje binnen. Het vrouwtje doet niet mee aan het bezoeken van mijn tuin. Die vindt haar partner maar een uitslover omdat hij zijn tijd verdoet met het kletsen met de burens. Ga toch vliegen man. Van dat commentaar trekt hij zich niks aan. Hij zit vaak vanaf de dakrand vol belangstelling naar me te kijken, stapt op mijn tafel en duikt vervolgens tussen de planten op zoek naar voedsel. Het schijnt een erg intelligent dier te zijn dat zichzelf in de spiegel kan herkennen. Zelfs een hond kan dat niet. Zingen lukt hem voor geen meter, hij produceert wat hakkend krassende geluiden. Dat hebben we dan met elkaar gemeen.

Koorlid

Als het laatste liedje wordt ingezet bak ik er niks van maar dat mag de pret niet drukken. De rest van de week krijg ik die melodie niet meer uit mijn hoofd. Ik ben om, ik word lid van het koor. Het is erg leuk en als ik hoor dat ik het niet slecht gedaan heb loop ik als een kind zo blij naar buiten. Hier word ik inderdaad erg vrolijk van. ■

Bloem en blad Podophyllum Spotty Dotty

Het Bos

Sinds 2024 is de bosgroep (Hetty, Irene, Mark, Moniek en Ruth) bezig enige ordening aan te brengen in het bos, zodat het groen dat echt niet meer op de eigen tuin kan composteren goed verzameld wordt en we weer over goede compost kunnen beschikken. Omdat sommige planten lastig te composteren zijn, vragen we van alle tuinders het volgende:

1. Composteer zoveel mogelijk op de eigen tuin!
2. **Zaadlijsten van hangende zegge, Japanse duizendknoop niet** naar het bos brengen, maar zelf afvoeren. Dit zijn ongewenst planten voor het composteren. Landelijk protocol: afvoeren in afgesloten vuilniszak, dus ook niet in een groenkorf in de buurt.
3. De rest van de zegge, en klimop, of prikkers zoals bramen/meidoorn/vuurdoorn **graag zelf in kleine stukjes (max. 15 cm.) knippen** voordat je die naar het bos brengt. Die kunnen op de door de boswachter aangegeven plek worden gelegd.

Alvast dank voor ieders medewerking!
De bosgroep

ALARMNUMMERS

Brandweer 112 / Ambulance 112
Politie 112 of 0900-8844 (geen speed)

Adresvermelding voor hulpdiensten (112)

Verwijs hulpdiensten naar de website met plattegrond: https://wijkergouw.nl/wat_en_waar
Drie entrees voor hulpdiensten zijn bij de parkeerterreinen (nrs. 6 op de kaart). Hek is open, of hulpvrager roept iemand op om het hek open te doen.

Tuinen 1 t/m 132 (complex 1 en 2) zijn bereikbaar via de Zuiderzeeweg vlakbij rotonde IJdoornlaan en de Poort van Noord. Met routeplanner aanvoeren op 'Parkeren Wijkergouw', Amsterdam. Deze tuinen zijn eveneens te bereiken via het hek schuin tegenover de boerderij op Wijkergouw 30, 1023 NX Amsterdam.
Tuinen 136 t/m 229 (complex 3) zijn uitsluitend bereikbaar via de boerderij op Wijkergouw 30, 1023 NX Amsterdam.

AED-apparaat

Aan de achterzijde van de Boerderij en achter het mededelingenbord t/o de parkeerplaats bij het 1e en 2e complex hangt een AED-apparaat. Bij deze apparaten bevindt zich een gebruiksaanwijzing. Buiten het seizoen worden de apparaten verwijderd.

Huisartsenpraktijk Schellingwoude

Schellingwouderdijk 240, tel. 020-4904231

Dierenarts

Dierenkliniek Amsterdam Noord, Oudorperstraat 18, hoek Purmerweg, 020-6364681

Verzekeringszaken

Formulier aanvragen bij het bestuur of downloaden via <https://wijkergouw.nl/archief/>

Whatsapp-groep Noodgevallen Wijkergouw

Let op! De Whatsapp-groep Noodgevallen mag alleen gebruikt worden als er geen anderen in de buurt zijn om te helpen bij acute noodgevallen als brand, medische noodzaak of aanhouden inbreker. Bel indien mogelijk zelf ook zo snel mogelijk 112.

Hoe meer mensen meedoen, des te beter het functioneert. Meldt u aan om mee te doen.

Coördinator van de groepsapp voor complex 1 en 2, (tuin 1 t/m 92 en tuin 93 t/m 132) is Leticia Oppenhuizen, tuin 26, telefoon 06-14640600.

Coördinator van de groepsapp voor complex 3, (tuin 136 t/m 229) is Ellen Burgwal, tuin 148, telefoon 06-44028404.

Aanvraag kapvergunning

- Tuinder doet een verzoek bij de tuincommissie
- Tuincommissie bekijkt de situatie en beoordeelt of de aanvraag akkoord is
- Indien akkoord stuurt de tuinder de aanvraag met foto's, informatie en onderbouwing naar het bestuur, zie hiervoor https://wijkergouw.nl/tuincommissie-2/#TC_kapvergunning
- Het bestuur stuurt de aanvragen naar de bond
- De bond bundelt de aanvragen van alle Amsterdamse tuinparken en stuurt deze twee keer per jaar naar de gemeente, één in het voorjaar en één in het najaar. Op deze manier worden hoge legeskosten voorkomen
- De gemeente brengt de legeskosten in rekening bij de bond. Deze kosten worden omgeslagen over de aanvragers en worden door de bond in rekening gebracht bij de tuinder
- Voor elke gekapte boom geldt in principe een herplantplicht, maar er kan ook een bedrag worden gestort in het gemeentelijk herplantfonds
- Sluitingsdatum voor het indienen van een aanvraag is 1 september. Aanvragen na deze datum worden meegenomen in het volgende jaar.

De Mobiele Slijpservice

Gespecialiseerd in het slijpen van alle soorten tuingereedschap o.a. snoeischaars, takkenschaars, grasmaaimachines. Ook voor een gereviseerde tweedehands grasmaaier kunt u bij ons terecht.

Tevens zijn wij het adres voor alle soorten scharen, messen en kartelmessen. o.a. Kempen en Begeer, Gero en Sola.
Wij maken uw zilveren bestek weer als nieuw.

Ook als vanouds het adres voor het opnieuw matten van biezen en rieten stoelen. Het opnieuw vullen van kussens en stoelen en herstofferen van allerlei stoelen behoort tot onze specialiteiten.

De Mobiele Slijpservice
Akropolishof 2, Purmerend
Treffen wij u niet thuis?
Bel gerust 0657771570

Klussenbedrijf AdVeLo Titusz, Tuin 167, Wijkergouw

Advies met betrekking tot
Verbouwingen en renovatie
Logistiek

Wij zijn gespecialiseerd in kleine klussen en spoedreparaties in en rond uw huis zoals:

- Reparatie inbraakschade
- Timmerwerk huisje of schuur en nieuwbouw
- Opkrikken
- Schilderwerk
- Klein hovenierswerk

Alleen of in samenwerkingsverband

Roelof Hartstraat 19 / 2hg
1071 VG Amsterdam
Whatsapp / tel: 06 42138234
Thom: 06 24646502

Referentie op verzoek te verstrekken

Samenstelling bestuur, commissies en bijzondere diensten

Bestuur

Voorzitter: Andrea van Pol
2e voorzitter: Vacant
Penningmeester: Linda Hegeraad
Secretaris: Cora Koene
Algemeen bestuurslid: Joke van Pel
Algemeen bestuurslid: functie vacant
Algemeen bestuurslid/Technische zaken: Charles Noordermeer

Kascommissie: Coördinator Marion Cornelissen

ARBO: Coördinator Thom Perquin

Barcommissie: Coördinator Marian Rozendaal

Bouwcommissie: Coördinator Thom Perquin

EHBO: Marco Monsuur, tuinnr. 191

Lunchcommissie: Coördinator José Haverkamp

Interieurverzorging boerderij: Coördinator Judith Seymonson

Redactiecommissie: Coördinator Thea Adriaansen, wijkergouw@tje@gmail.com

Tuincommissie: Coördinator Gwen de Ruijter

Tuinverkoopteam: Coördinator Nicoline van Doorn, Tuinverkoopwijkergouw@gmail.com

Team de Verpozing: Coördinator Renée Dekker, de.verpozing.wijkergouw@gmail.com.

Waterleidingcommissie: Coördinator Ben Suurendonk

Webredactie: Coördinator Michel Walraven

Winkel: Coördinator André Tuin

Zandkasteel: Coördinator Coby van Gent

Boerderij

In het seizoen geopend op zaterdag van 12.30 uur tot 13.30 uur (lunch). Klaverjassen en Rummikubben elke vrijdagavond, aanvang 19.30 uur.

Tuinbeurten

Verplaatsen van tuinbeurten van tevoren melden via de online agenda http://www.supersaas.nl/schedule/werkbeurten_Wijkergouw (of via tuinbeurtenwijkergouw@gmail.com). Last Minute afmeldingen graag ook melden op zaterdag tussen 08.30 uur en 09.00 uur: bellen naar Samen Sterk, 020-4904567

't Bos

Het bos is in het seizoen geopend op zaterdagochtend van 9.00 tot 12.30 uur. Houd je aan de aanwijzingen van de bosbeheerder van dienst. Je kunt daar je tuinafval afleveren om tot compost te laten verwerken en takken om te laten hakselen. Houtsnippers en aarde (compost van eigen makelij): zelf halen, gratis, zolang de voorraad strekt.

't Vuilnishok

De vuilcontainerplaats is tijdens de werkbeurten geopend op zaterdag van 09.00 uur tot 12.30 uur en op woensdag van 18.30 uur tot 19.30 uur. Papier en lege flessen graag gescheiden inleveren in de containers op het Waterlandplein.

Acculaadpunt

Elke zaterdag van 2 april t/m 27 augustus, tussen 10.00 – 10.30 uur in het accuhok achter de Boerderij of vraag naar André in 't Winkeltje.

't Winkeltje

In het seizoen is op zaterdagmorgen de winkel open van 10.30 uur tot 12.00 uur. Er is petroleum te koop voor 1,60 euro per liter. Uitsluitend met pin betalen.

Openbaarheid tuinpark

Tuinpark Wijkergouw is in de regel geopend van 1 april tot 1 oktober tussen 08.00 uur en 22.00 uur. Dan is het tuinseizoen in volle gang en kunnen tuinders en bezoekers activiteiten ontplooiën en bijwonen. Buiten het seizoen is het park beperkt open. Graag de hekken buiten de openingstijden op slot doen bij aankomst én vertrek.

't Terreintje

Tijdens de werkbeurten (tot half oktober) geopend op zaterdag van 10.30 uur tot 12.00 uur.

Vuilcontainerverhuur: Prijs container € 56,00. Dit is de prijs voor het legen van een container.

Kar huren (b.v. voor het afvoeren van hakselhout of het brengen van beschoeiingshout): 5 euro. Voor dit bedrag wordt de kar afgeleverd en weer opgehaald. De kar dient door de tuinder zelf geleegd te worden in het bos. U kunt natuurlijk ook gebruik maken van de gratis (platte) karren.

Aarde (van externe leverancier): 30 euro per kar. 2,75 euro per kruiwagen

Zand: 27 euro per kar. 2,50 euro per kruiwagen

Beschoeiing: Reserveren en ophalen van hout en vlot voor vernieuwen beschoeiing.

Gas: In het seizoen zijn op 't Terreintje gasflessen te koop. Uitsluitend met pin te betalen.

Er kan geen oud ijzer meer worden ingeleverd.

Alle prijzen onder voorbehoud.